

DE FUUSS

INFORMATIONEN AUS DER GEMENG WALDBËLLEG

1 | 2025

BULLETIN
COMMUNAL

*Coverfoto:
Um Cover si Fotoe vun
de Fiiss aus Leem, déi
gebastelt goufe vun de
Kanner vum Cycle 2.2b bei
hiner Léierin Julie Lipperts.*

Foto: Damaris

DËST STEET HEI DRAN

Virwuert

3

D'GEMENG LA COMMUNE

Gemengerot	5
Conseil communal	8
Zivilstand // État civil	12
Mir gratuléieren	13
En neie Schäfte	14
Changement vum Receveur Posten	15
Nei op der Gemeng	16
Interview mam Filipe Soares	17
Interview mam Maxime Bender	18
Commemoratioun 2024	20
Bauhärepräis	22
Chancëgläichheet	23

SCHOUL & MAISON RELAIS ÉCOLE & MAISON RELAIS

Schoul	25
Maison relais	30

VERÄINER ASSOCIATIONS

D'Aeromodelliste vu Chrëstnech	35
Club des jeunes Christnach	38
Kalatou Asbl	40
Turnveräin Ëmmer Fit	42
D'Badmintonspillerin Kim Schmidt vu Waldbëlleg	44
Mëllerdaller Männerchouer	47

KULTUR A GESCHICHT CULTURE ET HISTOIRE

Meet & Greet mat de Kënschtler aus eiser Gemeng	49
Interview mat der Jana Azzeri	50
Diplomer an der Museksschoul	52
De Bicherbus	54
Virun 80 Joer: d'Ardennenoffensiv	56
Société préhistorique Luxembourgeoise S. P. L.	58
Uergelfrënn Waldbëlleg	60
De Reenert - Reynard the Fox	62

LIEWEN AN DER GEMENG VIE RURALE

Aweigung vum Rond-Point Präiteler Bréck mat der Foussgänger-Ënnerféierung	65
Adventsfenster um Freckeisen	66
Adventsfenster zu Bëlleg	67
Adventsfenster-Trëppeltour mat der Bewegungskommissioun	67
Chrëschtmaart op der Heringer Millen	68
Brasserie Heringermillen	70
La Bottega: et gëtt erëm gudde Kascht zu Haler!	71
D'Virdeeler vum Golfsport	72

KLIMAPAKT AN NATURPAKT PACTE CLIMAT ET PACTE NATURE

Klimapakt	75
Nationalen Dag vum Bam	77
Naturpakt - D'Gemeng Waldbëlleg engagéiert sech Waldbillig erhält Qualitätslabel	78
SuperDrecksKëscht® fir Betriber	80
Entsuerge vu gréissere Quantitéiten Offäll	81
Die Trinkwasserversorgung im Müllerthal	82
Drénkwaasseranalysen	83
Campagne de mesurage de dioxyde d'azote (no ₂) dans le cadre du pacte climat	86
Solar Challenge	88

WAT ASS LASS? QUE FAIRE ?

Agenda	91
Gemengerot	93
Labomobile	93
Restaurants a Caféeën	93
Akafen an der Gemeng Waldbëlleg	94

VILL FREED BEIM LIESEN!
BONNE LECTURE !

*Vu lénks: Yolande Kirsch, Marc Barthelemy, Isabelle Oberlé, Susanne Hangarter, Luc Friedrich, Corinne Meyers
Foto: Monsieur Moine, Restaurant um Golf*

Impressum

Redaktioun vum FUUSS: Marc Barthelemy, Luc Friedrich,
Yolande Kirsch, Corinne Meyers, Isabelle Oberlé a
Karin Enser fir d'Korrekturen
Reegelméisseg Fotoen: Damaris Pletschette, Olivier Glod,
Georges Koster
Hëllef op der Gemeng: Martine Dimmer, Joëlle Duschang,
Andrée Henx-Greischer, Kim Ruppert, Filipe Soares,
David Sonnetti

Grafesch Gestaltung: Susanne Hangarter
Drock: Imprimerie de l'Est, Iechternach.
Responsabelen Éditeur: Gemeng Waldbëlleg

*Ënnerschriwwen Artikelen drécken d'Vuë vun den Auteuren
aus a ginn ënnert hirer Responsabilitéit publizéiert.
Am FUUSS gëtt meeschtens net gegendert, mee de Generis
masculinum geholl. Frae gi mat si/se bezechent.*

VIRWUERT

Léif Awunnerinnen an Awunner vun der Gemeng Waldbëlleg,

d'Joer 2024 war e spannend Joer, mat villen Erausforderungen a fir d'Joer 2025 ass de Budget gestëmmt an déi verschidde Projete vun der Gemeng gi gutt virun.

Hei drënner fannt Dir eng Kuerzfaassung vun deem wat mir weiderdreiwen a vun deem wat entsteet.

Beim Ausbau vun der Gemeng ass de Réibau fäerdeg, d'Gebai ass zou an d'Bannenaarbechten hunn ugefaang. Mir hate verschidde Reuniounen zesumme mat de Bierger, fir d'Aussenanlage vun der Gemeng am Zentrum vu Waldbëlleg ze gestalten, dëse partizipative Prozess ass eng beräicherend Erfahrung a mir wäerte verschidden nei Iddien dovunner realiséieren.

Bei der Vergréisserung vun der Schoul steet d'Gebai, et sinn awer nach keng Fënsteren agebaut. Mir ginn dervun aus, dass déi Säll fir Ufank 2026 kënne genotzt ginn, fir September 2025 ass net realistesch.

Déi nei Säll an der Maison relais gi gutt ugeholl. Et feelen hei an der Gemeng awer nach Plaze fir d'Crèche, mir schaffen awer zesumme mam Architekt un enger Léisung dofir.

D'Aarbechte vun der Buvette um Fussballsterrain zu Chrëschtnech ginn och gutt weider, dëse Chantier gëtt geschwënn ofgeschloss. Am Kader vun dësem Projet sinn zwee grouss Tanke mat agebaut gi fir Reen- an Drainagewaasser opzefänken an dëst dann ze notze fir den Terrain ze netzen.

Weider Aarbechte ginn un den Infrastrukture wéi dem Waasserleitungsnetz, dem Kanal, de Feldweeër an de Gemengestroossen ausgefouert an en Deel vun der Beliichtung gëtt op LED ëmgestallt. D'Drockleitung vun der Pompstatioun Mëllerdall bis an de Mëllerdaller Behälter soll erneiert ginn. D'Verlinke vun de Quellen Härebur a Schéissendëmpel an de Chantier vun der Bëlleger Baach am Mëllerdall si geschwënn ofgeschloss.

Vum 4.11.2024 u verstärken zwee nei Mataarbechter eise Service technique, dëst sinn d'Conny Eller an den Jack Nickels. Mir wënschen hinne vill Erfëllung bei hirer neier Aarbecht a freeën eis op eng gutt Zesummenaarbecht.

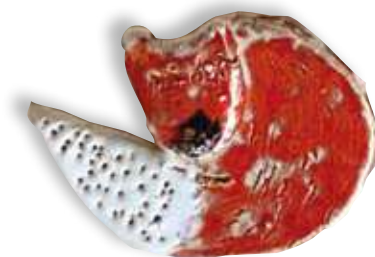
Dem Pit Beckené soe mir e besonnesch grouse Merci fir seng laangjäreg Aarbecht a säin Engagement als Receveur vun eiser Gemeng. De Pit ass den 1.11.2024 a seng wuelverdëngte Pensioun gaang.

Mir begrëssen, dass d'Kim Ruppert neie Receveur vun eiser Gemeng ass a wënschen hir vill Freed bei hiren neien Erausforderungen.

Alle Veräiner, Privatleit, Betriber, Mataarbechter an dem Gemengerot soe mir Merci! Dir all hutt derzou bägedroen, dass d'Joer 2024 esou e produktiivt an erfolgeräich war. Mat lech freeë mir eis op dat wat 2025 kënnt.

Mir wënschen lech vill Freed beim Liese vun dësem éischte FUUSS fir 2025!

Äre Schäfteferot

**D'Adress vun der Gemeng:
7, Fielserstrooss, L-7640 Chrëschtnech**

D'GEMENG // LA COMMUNE

Foto: Damaris

GEMENGEROT

Vun de Sätzungen am Gemengerot ginn am FUUSS d'Decisioune publizéiert, déi de Gemengerot geholl huet.

D'Audio-Opname vun den Debatte ginn als Audiodatei um Internetsite www.waldbillig.lu fir sechs Méint gespäichert, an der Rubrik **Quotidien** mam Titel **Séance du conseil communal**.

GEMENGEROTSSÄTZUNG 2024/7

Sëtzung vum Méindeg, 30.09.2024

Et waren do:

// HENX-GREISCHER Andrée, Buergermeeschtesch,
 // BOONEN Serge,
 // MEYERS Corinne, Schäffen,
 // BENDER Maxime,
 // BERENS Christian,
 // GOEDERT Jeannot,
 // KIRSCH Yolande,
 // TOBES Romain, Conseilleren,
 // DIMMER Martine, Sekretärin.

Entschëllegt:

// MICHELS Mike, fir d'Punkten 1a et 1b

Net öffentlech Sëtzung

2024-07-01a Propose vun engem Kandidat fir d'Ernenne vun engem Schäffen.
 2024-07-01b Propose fir de Rang vun de Schäffen.

Öffentlech Sëtzung

2024-07-02 Bewëllegung vum Gestionsplang fir d'Gemengebëscher fir 2025.
 2024-07-03 Ëmwandlung vun engem Employésposten an der Kategorie B1, administrativen Ënnergrupp.
 2024-07-04 Schafe vun engem Employésposten an der Kategorie B1, administrativen Ënnergrupp op bestëmmten Zäit.
 2024-07-05 Opdeelung vum zousätzleche politesche Congé ënner de Membere vum Gemengerot.
 2024-07-06 Decisioun iwwer d'Entscheidung vun

der Firma Pangyou fir e Betrëbsverloscht.
 2024-07-07 Ännerung vum ordinäre Budget.
 2024-07-08 Ännerung vum extraordinäre Budget.
 2024-07-09 Titres de recette 2023.
 2024-07-10 Entscheidung iwwer eng öffentlech Stee fir Occasionsmaterial.
 2024-07-11 Opléise vum Kontrakt fir d'Ënnerhale vun de Spillplaze mat der a.s.b.l. Forum pour l'emploi.
 2024-07-12 Approbatioun vun engem Locatiounskontrakt fir eng Parzell zu Chrëschtnech.
 2024-07-13 Entscheidung iwwer d'Ausübe vum Virkafsrecht fir Parzellen zu Waldbëlleg a Chrëschtnech.
 2024-07-14 Entscheidung iwwer de kommunale Pakt fir d'interkulturellt Zesummeliewen.
 2024-07-15 Avenant zu der Konventioun Bummelbus 2025.
 2024-07-16 Approbatioun vun enger Konventioun tëscht der Gemeng an engem Gemengesalarié.
 2024-07-17 Approbatioun vun der Konventioun 2024 mam Club Aktiv Plus „An der Loupescht“.
 2024-07-18 Approbatioun vun der Konventioun 2024 mam Office social commun Larochette.
 2024-07-19 Ufro fir en extraordinäre Subsid vun der Waldbëlleger Musek a.s.b.l.
 2024-07-20 Subsidufroen.
 2024-07-21 Verschiddenes.

De Gemengerot:

1.

- a. proposéiert dem Här Innenminister d'Kandidatur vum Här Romain Tobes, Conseiller, als Remplaçant fir den Här Serge Boonen, deen als Schäffen demissionéiert huet,
- b. proposéiert dem Här Innenminister:
  - d'Madamm Corinne Meyers als éischt Schäffin vun der Gemeng Waldbëlleg
  - den Här Romain Tobes als zweete Schäfte vun der Gemeng Waldbëlleg,

2. bewëllegt eestëmmeg de Gestionsplang fir d'Gemengebëscher fir 2025:

	Salairen	Rechnungen	Investissementer	Recetten
Nohalteg Gestiou a Schutz vun de Bëscher	53.500,00	36.650,00	90.150,00	83.900,00
Sensibilisatioun an Informatioun vun der Ëffentlechkeet	11.000,00	6.500,00	17.500,00	
Logistik a Personal	5.500,00	40.500,00	46.000,00	
	70.000,00	83.650,00	153.650,00	83.900,00

3. bewëllegt eestëmmeg d'Ëmwandlung vun engem Employésposten an der Kategorie B1, administrativen Ënnergrupp op begrenzten Zäit an en Employésposten op onbegrenzten Zäit,

4. entscheet eestëmmeg en Employésposten an der Kategorie B1 op begrenzten Zäit ze schafen an auszeschreiw fir de Populatiounsbüro an den Etat civil,

5. gëtt eestëmmeg säin Accord zu der Opdeelung vum zousätzleche politesche Congé, wéi vum Schännerot proposéiert

- vum 1. August 2024 bis zur Vereedegung vum neie Schäfte Romain Tobes: 2 Stonne fir jiddereen vun de véier Conseilleren Bender Maxime, Kirsch Yolande, Michels Mike an Tobes Romain an 3,5 Stonne fir d'Schäfte Boonen Serge a Meyers Corinne,
- no der Vereedegung vum neie Schäfte Romain Tobes: 2 Stonne fir jiddereen vun de véier Conseilleren Bender Maxime, Boonen Serge, Kirsch Yolande a Michels Mike an 3,5 Stonne fir d'Schäfte Meyers Corinne an Tobes Romain,

6. entscheet eestëmmeg, d'Gesellschaft Pangyö S.à r.l. op e Betrag vun 20.400 € ze entschiedege fir de Betriversloscht, deen duerch Infiltratiounen Ufanks 2023 an der Brasserie Heringer Millen entstanen ass,

7. approuvéiert eestëmmeg verschidden ordinär Modifikatiounen am Budget 2024, ewéi vum Schännerot proposéiert,

8. approuvéiert eestëmmeg verschiddenen extraordinär Modifikatiounen am Budget, ewéi vum Schännerot virgeschloen,

9. geneemegt d'Titre vun de Recettë vun 2023,

10. entscheet eestëmmeg, eng ëffentlech Stee ze organiséieren, fir verschiddent Occasionsmaterial vun der Gemeng ze versteeën,

11. entscheet eestëmmeg, de Kontrakt fir den Entretien vun de Spillplaze mat der a.s.b.l. Forum pour l'emploi vun der nächstméiglecher Echeance un ze kënnegen,

12. gëtt eestëmmeg säin Accord zum Locatiounskontrakt vun der Parzell 336/4378, Sektioon C vu Chrëschtnech, „In Berg“ zum Präis vu 25 € d'Joer,

13.

A) verzicht eestëmmeg op säi Virkafsrecht vun der Parzelle geleeën an der Sektioon C vu Chrëschtnech, am Kadaster agedroen ënner den Nummern 272/4748, 272/4749, 272/4750, 272/4751 an 272/4752,

B) verzicht eestëmmeg op säi Virkafsrecht vun der Parzell geleeën an der Sektioon C vu Chrëschtnech, am Kadaster agedroen ënner der Nummer 1560,

C) verzicht eestëmmeg op säi Virkafsrecht vun der Parzell geleeën an der Sektioon B vu Waldbëlleg, am Kadaster agedroen ënner der Nummer 435/4789,

14. gëtt eestëmmeg säin Accord fir eng regional Approche fir d'Ëmsetze vum „Gemengepakt vum interkulturellen Zesummeliewe“ a falls d'Approche zeréckbehale gëtt, e Bättrëtt an dëse Pakt,

15. bewëllegt eestëmmeg den Avenant zu der Konventioun Bummelbus 2025,

16. bewëllegt eestëmmeg d'Konventioun mat engem Gemengenaarbechter fir d'Festleeë vun de Bestëmmungen, fir d'Käschte vum Fùrerschäin an der Kategorie (Bus) ze iwwerhuelen,

17. gëtt eestëmmeg säin Accord zu der Konventioun 2024 mam „Club Aktiv Plus an der Loupescht“,

18. approuvéiert eestëmmeg d'Konventioun 2024 mam „Office social commun Larochette“,

19. bewëllegt eestëmmeg en extraordinäre Subsid fir d'Waldbëlleger Musek mat engem Betrag vun

3.895,00 €, fir d'Hallschent vun de Käschten ze droen vun hiren neien Hiemer, Poloen a Jacketten.

GEMENGEROTSSÄTZUNG 2024/8

Sätzung vum Donneschden, 07.11.2024

Et waren do:

// HENX-GREISCHER Andrée, Buergermeeschtesch,
 // MEYERS Corinne
 // TOBES Romain, Schäffen,
 // BERENS Christian, GOEDERT Jeannot,
 // KIRSCH Yolande,
 // MICHELS Mike, Conseilleren,
 // DIMMER Martine, Sekretärin.

Entschëllegt:

// BENDER Maxime,
 // BOONEN Serge, Conseilleren.

Ëffentlech Sätzung

2024-08-01	Presentatioun vum aktuelle Bilan betreffend d'Ëmsetze vun den Objektivier vum Klimapakt.
2024-08-02	Indemnitét fir d'Entscheidung am Fall vun engem Keesseverloscht fir d'Einnehmerin.
2024-08-03	Entscheidung betreffend d'Ufro vum Club Aktiv Plus An der Loupescht fir d'Ersetze vun enger Mataarbechterin.
2024-08-04	Konventioun mat der Brasserie Simon Participation & Cie S.e.c.s. am Interêt vun de Gemengesäll, der Heringer Millen an dem Veräinshaus vum Club des Jeunes zu Waldbëlleg a Chrëschtnech.
2024-08-05	Accord iwwer eng Primm fir d'Gemengenaarbechter.
2024-08-06	Entscheidung iwwer de Gebrauch vum Virkafsrecht fir eng Parzell zu Waldbëlleg.
2024-08-07	Subsidienufroen.
2024-08-08	Verschiddenes.
2024-08-09	Entscheidung iwwer de Verzicht vum Virkafsrecht fir verschidde Parzellen zu Haller (zousäzleche Punkt).

De Gemengerot :

1. kritt vum Klimapaktberoder Bernard Jaeckel den aktuelle Bilan vun der Gemeng hirem Klimapakt presentéiert,
2. bewëllegt eestëmmeg eng Indemnitét fir d'Entscheidung am Fall vun engem Keesseverloscht fir d'Madamm Kim Ruppert, Einnehmerin, an Héicht vun 49,58 € N.I. 100,
3. gëtt eestëmmeg säin Accord, fir sech un de Käschte vun enger neier Mataarbechterin vum Club Aktiv Plus an der Loupescht ze bedeelegen, fir e Congé de maternité am Virus ze ersetzen,
4. gëtt eestëmmeg säin Accord zu der Konventioun mat der Brasserie Simon Participation & Cie S.e.c.s. fir déi verschidde Lokaler an der Gemeng,
5. accordéiert eestëmmeg eng Primm fir all Gemengenaarbechter, deen den Urgencen-Telefon ausserhalb vun den normalen Aarbechtszäiten iwwerhëlt,
6. verzicht eestëmmeg op säi Virkafsrecht fir d'Parzell 435/4789 agedroen am Kadaster vun der Gemeng Waldbëlleg, Sektoun B vu Waldbëlleg,
7. entscheet eestëmmeg, deenen heite Veräiner e Subsid an Héicht vu 75 € zouzesprechen:
  - SCAP, Service de consultation et d'aide – attention, psychomotricité, perception
  - Fleegeelteren Lëtzebuerg asbl
  - Ecole de musique de l'Union Grand-Duc Adolphe Fondation (UGDA)
  - Mitica asbl Association d'Aide à l'enfance,
8. /
9. verzicht eestëmmeg op säi Virkafsrecht fir verschidde Parzellen zu Haller. Dëse Punkt annulléiert an ersetzt d'Decisioun vun der Sätzung vum 15. Mee 2023.

CONSEIL COMMUNAL

Les décisions du conseil communal, sont publiées au bulletin communal FUUSS. Il n'existe pas de rapport intégral des discussions.

Les débats sont enregistrés et publiés comme fichier audio sur le site www.waldbillig.lu pendant six mois, sous la rubrique **Quotidien** avec l'intitulé **Séance du conseil communal**.

RÉUNION DU CONSEIL COMMUNAL 2024/7

Séance du lundi 30.09.2024

Présents :

// HENX-GREISCHER Andrée, bourgmestre,
 // BOONEN Serge,
 // MEYERS Corinne, échevins,
 // BENDER Maxime,
 // BERENS Christian,
 // GOEDERT Jeannot,
 // KIRSCH Yolande,
 // TOBES Romain, conseillers,
 // DIMMER Martine, secrétaire.

Absent/Excusé :

// MICHELS Mike, excusé pour les points 1a et 1b.

Ordre du jour

Séance à huis clos

- 2024-07-01a Proposition de candidat relative à la nomination d'un échevin.
 2024-07-01b Proposition du rang des échevins.

Séance publique

- 2024-07-02 Plan de gestion annuel 2025 des forêts communales.
 2024-07-03 Conversion d'un poste d'employé communal dans la catégorie B1, sous-groupe administratif.

- 2024-07-04 Création d'un poste d'employé communal dans la catégorie B1, sous-groupe administratif, à durée déterminée d'un an.
 2024-07-05 Répartition du congé politique supplémentaire parmi les membres du conseil communal.
 2024-07-06 Décision portant sur le dédommagement de la société Pangyou pour une perte d'exploitation.
 2024-07-07 Modifications budgétaires ordinaires.
 2024-07-08 Modifications budgétaires extraordinaires.
 2024-07-09 Titres de recette 2023.
 2024-07-10 Décision portant sur une vente aux enchères publique de matériel d'occasion.
 2024-07-11 Résiliation du contrat d'entretien des aires de jeux conclu avec l'a.s.b.l. Forum pour l'emploi.
 2024-07-12 Approbation d'un contrat de location d'une parcelle sise à Christnach.
 2024-07-13 Exercice du droit de préemption concernant des parcelles sises à Waldbillig et à Christnach.
 2024-07-14 Décision de principe concernant le pacte communal du vivre-ensemble interculturel.
 2024-07-15 Avenant de la convention 2025 Bummelbus.
 2024-07-16 Approbation d'une convention conclue avec un salarié communal.
 2024-07-17 Approbation de la convention 2024 avec le Club Aktiv Plus « An der Loupescht ».
 2024-07-18 Approbation de la convention 2024 avec l'Office social commun Larochette.
 2024-07-19 Demande de subside extraordinaire de l'a.s.b.l. Waldbëlleger Musek.
 2024-07-20 Demandes de subside.
 2024-07-21 Divers.

Le conseil communal :

1.

- a. propose à Monsieur le Ministre des Affaires intérieures la candidature de Monsieur Romain Tobes, conseiller communal, en remplacement de l'échevin démissionnaire Monsieur Serge Boonen,
- b. propose à Monsieur le Ministre des Affaires intérieures

- Madame Corinne Meyers comme 1ère échevine de la commune de Waldbillig et
- Monsieur Romain Tobes comme 2e échevin de la commune de Waldbillig,

2. approuve unanimement le plan de gestion annuel 2025 des forêts communales comme suit :

	Salaires	Factures	Investissements	Recettes
Gestion durable et protection des forêts	53.500,00	36.650,00	90.150,00	83.900,00
Sensibilisation et information du public	11.000,00	6.500,00	17.500,00	
Logistique et personnel	5.500,00	40.500,00	46.000,00	
	70.000,00	83.650,00	153.650,00	83.900,00

3. approuve unanimement la conversion du poste sous le statut de l'employé communal dans la catégorie de traitement B1, sous-groupe administratif, à durée déterminée d'une année, en un poste à durée indéterminée,

4. décide unanimement de créer et de déclarer vacant un poste sous le statut de l'employé communal pour le service de l'État civil et du bureau de la population à durée déterminée dans le groupe de traitement B1,

5. marque unanimement son accord à la répartition du congé politique supplémentaire comme proposé par le collège échevinal :

- Du 1er août 2024 jusqu'à la date de l'assermentation du nouvel échevin Romain Tobes : 2 heures pour chacun des quatre conseillers Bender Maxime, Yolande Kirsch, Mike Michels et Romain Tobes et 3,5 heures pour chacun des échevins Serge Boonen et Corinne Meyers.
- Après l'assermentation du nouvel échevin Romain Tobes : 2 heures pour chacun des quatre conseillers Bender Maxime, Boonen Serge, Yolande Kirsch et Mike Michels et 3,5 heures pour chacun des échevins Corinne Meyers et Romain Tobes.

6. décide unanimement de dédommager la s.à r.l. Pangyou du montant du préjudice de 20.400,00 € pour la perte d'exploitation subie par le sinistre de

dégâts des eaux à la brasserie Heringer Millen, datant de début de l'année 2023,

7. approuve les modifications budgétaires ordinaires proposées par le collège échevinal,

8. approuve les modifications budgétaires extraordinaires proposées par le collège échevinal,

9. approuve les titres de recette de l'année 2023,

10. décide unanimement d'organiser une vente aux enchères publique en vue de vendre des produits et matériels d'occasion appartenant à la commune au meilleur offrant,

11. décide unanimement de résilier le contrat d'entretien des aires de jeux sur le territoire de la commune de Waldbillig conclu avec l'a.s.b.l. Forum pour l'emploi à la prochaine échéance possible,

12. décide à l'unanimité de marquer son accord au contrat de location de la parcelle 336/4378, section C de Christnach, lieu-dit « In Berg » au prix annuel de 25 € par année,

13.

A) décide unanimement de ne pas faire valoir son droit de préemption concernant les parcelles inscrites au cadastre de la commune de Waldbillig, section C de Christnach, sous les numéros 272/4748, 272/4749, 272/4750, 272/4751 et 272/4752,

B) décide unanimement de ne pas faire valoir son droit de préemption concernant la parcelle inscrite au cadastre de la commune de Waldbillig, section C de Christnach, sous le numéro 1560,

C) décide unanimement de ne pas faire valoir son droit de préemption concernant la parcelle inscrite au cadastre de la commune de Waldbillig, section B de Waldbillig, sous le numéro 435/4789,

14. décide unanimement de marquer son accord pour une approche régionale pour la mise en œuvre du « Gemengepakt vum interkulturellen Zesummeliewen » et d'introduire, au cas où l'approche régionale serait retenue, une demande d'adhésion au pacte en question,

15. décide unanimement d'approuver l'avenant à la convention 2025 Bummelbus,
16. décide unanimement d'approuver la convention conclue avec un salarié communal concernant les dispositions de faire le permis de conduire de la catégorie D (bus) pour les besoins professionnels et les arrangements relatifs à la prise en charge des frais de l'obtention de ce permis,
17. décide unanimement de marquer son accord à la convention 2024 conclue avec le Club Aktiv Plus an der Loupescht,
18. décide unanimement d'approuver la convention 2024 avec l'Office social commun Larochette,
19. décide unanimement d'accorder un subside extraordinaire, notamment la moitié des frais des nouvelles chemises, polos et vestes pour les musiciens, revenant à une dépense de 3.895,00 €.

RÉUNION DU CONSEIL COMMUNAL 2024/8

Séance du jeudi 07.11.2024

Présents :

// HENX-GREISCHER Andrée, bourgmestre,
 // MEYERS Corinne
 // TOBES Romain, échevins,
 // BERENS Christian,
 // GOEDERT Jeannot,
 // KIRSCH Yolande,
 // MICHELS Mike, conseillers,
 // DIMMER Martine, secrétaire.

Absent/Excusé :

// BENDER Maxime,
 // BOONEN Serge, conseillers.

Ordre du jour

	Séance publique
2024-08-01	Présentation du bilan actuel de la mise en œuvre des objectifs du pacte climat.
2024-08-02	Indemnité de perte de caisse au profit de la receveuse communale.
2024-08-03	Décision de principe sur une demande du Club Aktiv Plus An der Loupescht concernant le remplacement d'une collaboratrice.
2024-08-04	Convention avec la Brasserie Simon Participation & Cie S.e.c.s. dans l'intérêt des salles communales, la Heringer Millen et la maison du club des jeunes sises à Waldbillig et à Christnach.
2024-08-05	Accord d'une prime salariale pour les salariés communaux.
2024-08-06	Exercice du droit de préemption concernant une parcelle sise à Waldbillig.
2024-08-07	Demandes de subside.
2024-08-08	Divers.
2024-08-09	Décision portant sur la renonciation de l'exercice du droit de préemption pour des parcelles sises à Haller (Point supplémentaire).

Le conseil communal :

- le conseiller du Pacte climat Bernard Jaeckel présente le bilan actuel du pacte climat de la commune aux membres du conseil communal,
- décide unanimement d'accorder à Madame Kim Ruppert, receveuse communale, une indemnité de perte de caisse annuelle de 49,58 € N.I. 100,
- marque unanimement son accord de contribuer aux frais occasionnés par l'embauche d'un agent pour le mode de remplacement d'un congé de maternité proposé par la responsable du Club Aktiv Plus,
- marque unanimement son accord à la convention conclue avec la Brasserie Simon Participation & Cie S.e.c.s. pour les différents points de débit de boissons dans la commune,
- accorde unanimement une prime salariale à chaque salarié pendant la durée qu'il effectue la gérance du téléphone d'urgence,

6. décide à l'unanimité des voix de ne pas faire valoir son droit de préemption concernant la parcelle 435/4789 inscrite au cadastre de la commune de Waldbillig, section B de Waldbillig,
7. décide unanimement d'accorder un subside au montant de 75 € aux associations suivantes :
  - SCAP, Service de consultation et d'aide – attention, psychomotricité, perception
  - Fleegeelteren Lëtzebuerg asbl
  - École de musique de l'Union Grand-Duc Adolphe Fondation (UGDA)
  - Mitica asbl Association d'Aide à l'enfance,
8. /
9. décide unanimement de renoncer à l'exercice de son droit de préemption pour différentes parcelles à Haller. Cette décision annule et remplace la décision prise lors de la séance du 15 mai 2023.

Foto: Georges Koster

ZIVILSTAND // ÉTAT CIVIL

Gebuerthen // Naissances

14.10.2024	Ribeiro Teixeira Lucas	Waldbëlleg
30.11.2024	Glesener Petit Théid Jean-Paul	Freckeisen

Stierffäll // Décès

26.9.2024	Wecker Marie-Louise, épouse Greischer	Chrëschtnech
10.10.2024	Kirpach Jean-Claude Joseph	Chrëschtnech
8.11.2024	Medina Isabel	Haler
26.11.2024	Bouseko Yarro	Waldbëlleg
23.12.2024	Dirion Anne Marie, épouse Diedrich	Chrëschtnech

Pacs // Partenariats

3.10.2024	Wilgé Pol a Franzen Kim	Chrëschtnech
31.10.2024	Zimmer Mathias a Schroeder Sara	Haler
11.12.2024	Gonner Ghislain a Berrend Yolande Catherine Marie	Waldbëlleg

Hochzäiten // Mariages

26.9.2024	Malezi Mahmut a Bahitjari Ellma	Waldbëlleg
25.10.2024	Sousa de Novais Kaio a Soares Ferreira Jéssica Ariana	Haler

MIR GRATULÉIEREN

De 26. September 2024 sinn
d'**Ellma BAHTIJARI** an
de **Mahmut MALEZI** vu Waldbëlleg
bestuet ginn.

De 25. Oktober 2024 sinn
d'**Jéssica Ariana SOARES** an
de **Kaio SOUSA DE NOVAIS** vun
Haler bestuet ginn.

Den 31. Oktober 2024 sinn
d'**Sara SCHROEDER** an
de **Mathias ZIMMER** vun Haler
gepacst ginn.

D'Madamm **Therèse Bernadette Minden-Janitzki**
huet hiren 90. Gebuertsdag gefeiert. Si ass gebuer de
5. Dezember 1934 zu Lunow an Däitschland.

Fotoen: Gemeng Waldbëlleg

EN NEIE SCHÄFFEN

De Schäffen- a Gemengerot, zesumme mam Gemengepersonal, hunn dem Serge BOONEN bei engem Patt mat Schnittercher MERCI gesot fir säin Asaz als Schäffen an eiser Gemeng.

De Serge ass 2011 déi éischte Kéier mat an d'Wale gaang an ass direkt mat engem gudden Resultat erausgaang. 13 Joer war hie Schäffe vun der Waldbëlleger Gemeng. Hien huet aus Zäitgrënn wéinst sengem Betrib seng Demissioun als Schäffen eragereecht. Hien huet awer dem Schäfferot matgedeelt, dass si ëmmer gären op hien zeréckgräifen dierfen. Hie bleift am Gemengerot, aus Interessi fir seng Gemeng.

De Conseiller Romain TOBES ass den 11. Oktober als neie Schäffe vum Innenminister vereedegt ginn. 2017 ass hie fir d'éischte Kéier mat an d'Gemengewale gaangen a war vun do u Conseiller an eiser Gemeng.

Text a Fotoen: Martine Dimmer

CHANGEMENT VUM RECEVEUR POSTEN

Eise laangjärege Receveur, de Pit Beckené ass op den 1. November 2024 a seng wuelverdénge Pension gang. De Pit war bal 25 Joer am Asaz fir eis Gemeng, hie war intresséiert an engagéiert fir d'Gemeng weider ze bréngen. Iwwer d'Joren hat hien e grousst Wëssen ugesammelt, wouvun eis Beamten an de Schäfferot profitéiert hunn. Net nëmmen d'Recette huet hie gemaach, hien ass der Administratioun a Villem zu Hand gang.

Pit, mir soen dir e grouse MERCI fir d'äin Asaz fir eis Gemeng!

Am März ass eng Feier vun der Gemeng fir dem Pit offiziell Merci ze soen, wouvunner och am nächste FUUSS bericht gëtt.

D'Relève vum Pit huet d'Kim Ruppert geholl.

D'Gemeng hat déi Chance, dass d'Kim, déi scho vun 2017 u Beamtin an der Administratioun vun eiser Gemeng ass, bereet war, dës Posten unzehuelen. D'Kim huet d'Formatiounen an de Receveur-Examen gemaach, konnt nach vum Pit an d'Matière agewise ginn an dunn direkt als Receveuse an den Asaz goen, soubal de Pit a Pension war.

Kim, mir wënschen dir Satisfaktioun an Erfolleg an denger neier Funktioun als Receveuse vun eiser Gemeng!

Text: Martine Dimmer

Fotoen: Pierre Haas

NEI OP DER GEMENG

Mir si frou, lech eis zwee nei Mataarbechter virzestellen, déi alle béid den 1. November 2024 ugefaang hunn op eiser Gemeng ze schaffen.

D'Madamm **Conny Eller** aus der Carrière B1 technique ënnerstëtzt den Här Gilles Stein vum technesche Service an den Här Filipe Soares aus dem Service vun de Bauten. Si schafft am enke Kontakt mat der Ekipp vun den Aarbechter an ersetzt den Här Stein, wann deen net do ass. Si geet och Chantiere kontrolléieren. Wann den Här Soares am Congé ass, gëtt d'Madamm Eller de Bierger Renseignement zu de Bauprojeten. D'Madamm Eller bréngt eng gewëssen Erfahrung mat op eis Gemeng, si hat virdu schonn op enger Gemeng am Süde vum Land geschafft. Nodeems si mat hirer Famill op de Kuebebuer wunne koum, huet si sech ëmgekuckt, fir eng nei Aarbecht an hirer Géigend ze fannen.

Den Här **Jack Nickels** vu Pëtschent schafft an der Ekipp vum techneschen Déngscht a gouf haaptsächlech agestallt fir mam Här Pit Larry am Beräich Waasserversuergung ze schaffen. Hien ënnerstëtzt d'Ekipp awer och bei allen aneren Aarbechten, déi ufalen. Den Jack huet den DAP vum Installateur chauffage-sanitaire a schätzt et, dass hien no senger Léier séier d'Chance krut, op dee fräie Posten op eiser Gemeng genannt ze ginn.

*Text: Martine Dimmer
Fotoen: Joëlle Duschang*

INTERVIEW MAM FILIPE SOARES

Wéi sidd Dir bei d'Gemeng Waldbëlleg komm?

Ech hunn d'Annonce fir en nei geschafene Poste fir den „Service des bâtisses“ um Internet gelies an hu meng Kandidatur gestallt.

Wéi laang maacht Dir deem Job schonns?

Ugefaang op der Gemeng Waldbëlleg hunn ech den 1. Juni 2014. 2016 hunn ech déi néideg Examen a Formatioune fir de Gemengesechteur um INAP absolvéiert a sinn den 1. Januar 2017 vum deemolege Buergermeeschter Jean-Luc Schleich als Fonctionnaire vereedeegt ginn.

Wat sinn déi gutt Säiten dovun?

Et ass eng villsäiteg an ofwiesslungsraich Aarbecht. Et huet een d'Méiglechkeet, direkt mat de Bierger ze schaffen an hinne bei hire Projete berodend zur Säit ze stoen.

Wat sinn d'Erausfuerderungen?

Eng vun de gréissten Erausfuerderungen ass et, d'Erwaardunge vun de Bierger mat de Ressourcen, déi mir hunn, ze balancéieren. Et ass och heiansdo schwéier, alle Bedierfnesser vun enger diverser Gesellschaft gerecht ze ginn.

Wou hutt Dir virdu geschafft?

No mengem Ofschloss op der Universitét Kaiserslautern am Bauingenieurswiesen hunn ech am Privatsecteur geschafft. Ufanks an der Stad an engem Ingenieur- a Urbanistebüro an uschléissend zu Miersch an engem Planungsbüro, wou ech vill Erfahrung am Bausecteur gesammelt hunn.

Wat géif Dir lech fir d'Zukunft an Ärem Beruff wënschen?

Ech géif gäre weiderhin d'Gesellschaft an de Bierger ënnerstëtzen an nei Projeten entwéckelen, déi d'Liewensqualität vun de Bierger verbessern. Ech hoffen och, datt mir méi Ressourcë kréien, fir nach méi Projeten ëmzesetzen.

Fannt Dir, datt et sech gutt an eiser Gemeng liewe léisst?

Ech wunnen zwar selwer net an der Gemeng Waldbëlleg, mee ech fannen, datt d'Gemeng Waldbëlleg eng wonnerbar Plaz ass fir ze liewen. Waldbëlleg ass no bei der Natur, huet eng staark Gemeinschaft a vill flott Aktivitéiten an Evenementer.

Wou wunnt Dir elo?

Ech wunnen an der Ärenzdallgemeng zu Miedernach, wat net wäit vun der Gemeng Waldbëlleg ewech ass. Et ass eng roueg an agreabel Géigend.

Wat maacht Dir am léifsten, wann Dir no der Aarbecht heem kommt?

No der Aarbecht verbréngen ech gär Zäit mat menger Famill a maache Spadséiergänger an der Natur. Ech genéissen et och, u klengen Heemprojeten ze schaffen.

Foto: Filipe Soares

INTERVIEW MAM MAXIME BENDER

Géift Dir lech kuerz virstellen?

Ech sinn 1982 zu Ettelbréck gebuer a wunne säitdeem zu Waldbëlleg, wou meng Famill elo an der 5. Generatioun wunnt. Ech sinn zu Waldbëlleg an d'Primärschoul gaangen a war am Lycée zu lechternach. Meng Première hunn ech am Stater Kolléisch, Athenée op der F-Sektioun (Musekssektioun), ofgeschloss. Duerno hunn ech zu Stroossbuerg, Bréissel a Köln Saxophon a Kompositioun op der Musekshéichschoul studéiert.

Ech war Enseignant zu lechternach an der Museksschoul an zu Ettelbréck am Conservatoire. Säit elo 5 Joer sinn ech Direkter vum Trifolion lechternach a programméieren a koordinéieren de Festival Echterlive. Donieft sinn ech ënner anerem President vun der Federatioun vun de Regionale Kulturhaiser, Vizepresident vu Luxembourg-ticket GIE an der Alliance Musicale. Reegelméisseg spillen ech Concerten, huelen Alben op a schreiwe Musek fir divers Ensembelen.

Wéini a firwat sidd Dir an d'Politik gaangen?

2017 sinn ech fir d'éischte Kéier an d'Gemengewale matgaangen an hat déi grouss Éier direkt d'Vertraue vun de Bierger aus der Gemeng geschenkt ze kréien a gouf an de Conseil gewielt. 2023 huet et mech immens gefreet erëm gewielt ze ginn.

Duerch mäi Papp, deen 18 Joer Buergermeeschter vun der Gemeng Waldbëlleg war, sinn ech schonns a ganz jonkem Alter mat der Gemengepolitik a Kontakt komm.

Et war fir mech ëmmer eng Evidenz mech konstruktiv ze engagéieren. Doduerch louch et och op der Hand, datt ech mech fréier oder spéider géif an der Gemengepolitik engagéieren.

Wéi eng politesch Dossiere leien lech speziell um Häerz?

Et si schonns eng Partie wichteg Dossieren, déi en Cours de route sinn, wéi zum Beispill déi nei Kläranlag oder d'Waasserversuergung fir d'ganz Gemeng oder den Ausbau vum Gemengenhais. Ganz wichteg ass elo den Ausbau vu Schoul a Maison relais, fir esou attraktiv ze si fir jonk Elteren an de Besoinen gerecht ze ginn. Eis eeler Generatioun dierf och net vergiess ginn: et soll een hinnen all méiglech Servicer ubidden, déi hinnen zeguttkommen. Dem Service an den Demandé vun eise Veräiner soll ee gerecht ginn. De Mëllerdall soll mat engem touristesche Gesamtkonzept gutt opgestallt gi fir déi nächst 30 Joer an doriwwer eraus. Insgesamt geet et mir ëm eng intelligent

Zukunftsgestaltung vun der Gemeng mat moderatem Wunnensbau, d'Erhale vun eisem ländleche Charakter, d'Investéieren an erneierbar Energien an ëmweltbewusst Politik féieren.

Soll Ärer Meenung no eng kleng Gemeng wéi Waldbëlleg onofhängeg bleiwen, oder net?

Fir eng Gemeng wéi Waldbëlleg, déi vun Infrastrukturen a Servicer souvill ze bidden huet, fannen ech, datt aktuell kee Besoin besteet, fir an iergendenger Form eng Fusioun anzegoen. Doduerch datt een onofhängeg bleift, kann een de Bierger méi no sinn a vill méi séier op hir Attenté reagéieren. Natierlech ass eng gutt Zesummenaarbecht mat den Nopeschgemengen, esou wéi se elo schonns säit Jore besteet, ganz wichteg, sief et duerch d'Ausléine vu Maschinnen oder duerch gemeinsam Projeten. Natierlech soll een sech awer der Diskussioun net verschléissen am Fall wou et zukünfteg zu sou engem Besoin sollt kommen, am Wëssen, datt mir de Moment kuerz Weeër hunn an esou no beim Bierger kënne sinn.

Wat si fir Iech perséinlech d'Unzéiungspunkte vun eiser Gemeng, firwat lieft Dir gären hei? Wat kéint besser sinn?

Eis Gemeng ass eng immens schéi Gemeng am Häerze vum Naturpark Mëllerdall. Et ass eng vun de schéinsten, wann net déi schéinste, Plaz an eisem Land. Ech sinn immens gären an eiser Gemeng, well et eng rural Gemeng ass mat enger immens grousser Liewensqualitéit, sief et duerch eist qualitativ héicht Drénkwaasser, wat bal keng aner Gemeng zu Lëtzebuerg huet oder eis héichwärtteg Servicer an Infrastrukturen, déi mer an eiser Gemeng hunn. Doduerch ass a wäert och an Zukunft eis Gemeng immens attraktiv bleiwen an awer dierf een net vergiessen an d'Zukunft ze investéieren.

Wat kéint besser sinn? Flott wier et wa mir deen een oder anere weidere kleng Commerce an eiser Gemeng hätten an eis och nach besser un de nationale Vëloresseau ubanne géifen.

Fotoen: Famill Bender, Serge Heimlich, ITC

COMMEMORATIOUN 2024

D'Feier war den 12. Oktober 2024 zu Haler an hat eng speziell Bedeitung, well et elo beim Joreswiessel 80 Joer waren zanter der Ardenneroffensiv vun de Preisen, der *Battle of the Bulge*, bei där Waldbëlleg an Haler schwéier beschiedegt goufen.

De Schäfte Romain Tobes huet a senger Ried dorunner erënnert.

Leif Matbiergerinnen a Matbierger,

Den 10. September 1944 ass d'Stad Lëtzebuerg duerch déi US-amerikanesch Arméi befreit ginn. Dëst ass elo 80 Joer hir.

Haut um Nationale Commemoratiounsdag gedenke mir all deenen

- 5.703 Leit, déi hiert Liewe geloss hunn,
- deenen 10.211 Zwangsrekrutéierten
- deene 4.186 Déportéierten
- an all deenen, déi während der Naziherrschaft am Widerstand aktiv waren.

Gemooss un der deemoleger Awunnerzuel (ronn 290.000) war Lëtzebuerg dat Land, wat déi zweetmeescht Affer a Westeuropa gezielt huet. Eng schrecklech 2. Plaz!

Fir Europa war et eent vun deenen däischerste Kapitelen an der Geschicht, och bei eis war et eng Zäit vu vill Misär a Leed.

- Vill jonk Leit kruten hir Jugend geholl.
- Männer, déi aus de Familljen erausgerappt goufen an hir Heemecht net erëm gesinn hunn, well si un der Front gefall sinn oder higeriicht goufen.
- Meedercher a Fraen, déi an de Reichsaarbëschtsdéngst agezu goufen.
- Net ze vergiessen sinn awer och déi Refractairen, an déi, déi aus der Wehrmacht geflücht sinn, grad ewéi dei couragéiert Matbiergerinnen a Matbierger, déi hinne gehollef hunn, souwéi hir Familien, déi an dëser Zäit matgelidden hunn.

Besounesch gedenke mir den Affer aus eiser Gemeng an halen hiert Udenken an Éiren.

Nëmmen duerch de Courage an den Asaz vun hinnen all kënne mir haut zesummen a Fräiheet a Fridde liewen.

E Fridden deen a Gefor ass, wa mir déi politesch Stréimungen am Häerz vun Europa kucken.

- Däitschland, Frankräich, Italien, Holland an net zulescht Éisträich, weisen en Opkomme vu Rietspopulismus.

Net ze vergiessen de Krich an der Ukrain an, et kann een et net méi anescht nennen, de Krich am Noen Osten.

Dat alles menacéiert den initiale Gedanke vun engem geeenten Europa a Fridden an a Fräiheet.

Dofir loosst eis zesumme virgoe géint all Unzeeche vun

- Virurteeler
- Veruechtung an
- Aggressivitéit

géintiwwer Mënschen, vun deene mir mengen si wäeren anescht.

Mir alleguer kënnen en Deel zu enger mënschefrëndlecher Gesellschaft bäidroen, andeems mir eise Matbierger mat Respekt, Toleranz a Versteedsdemech begéinen.

Erënnerung ass eis Pflicht géintiwwer de Verstuerwene vum Krich, a si gëtt eis d'Méiglechkeet, fir déi jonk Generatiounen ze sensibiliséieren. Si sollen zesumme mat eis léieren net fortzekucken, mee sech ze engagéiere fir

- Demokratie,
- Fridden a
- Fräiheet.

Erënnerung ass wichteg, an dat Joer fir Joer a Generatioun fir Generatioun.

Schlësse wëll ech mat de Wieder vun engem vun de Jongen, deen zu Hinzert op Grond vum Generalstreik vun 1942 erschoss gouf:

**„Stierwen ze mussen ass net schéin
mee ech hoffen, dass mäin Dout net ëmsoss war
an dass nom Krich
näischt méi esou geschéien däerf.“**

Foto: Olivier Glod

BAUHÄREPRÄIS

Fir d'Realisatioun vum Projet vun der Spillplaz am Mëllerdall hat den Ordre des architectes et des ingénieurs-conseils du Grand-Duché de Luxembourg (OAI), d'Gemeng Waldbëlleg nominéiert fir de Bauhärepräis.

BAUHÄREPRÄIS OAI 2024

Projet N° 11349
Catégorie : Aménagement du territoire / Urbainisme / Espace paysager

« Cette aire de jeux fantastique, pour petits et grands, conçue avec des matériaux naturels qui s'adaptent parfaitement au lieu, est devenue une attraction incontournable du Mullerthal. La commune en est fière. »

Aire de jeux Heringer Millen, Waldbillig
Maître d'ouvrage : Administration Communale de Waldbillig

Paysagiste : Papaya Urbanistes et architectes paysagistes / 12, av. du Rock'n'Roll, 4361 Esch-sur-Alzette / 20 17 84 / papaya.green / mission complète. **Sélection des concepteurs :** par marché négocié. **Durée conception :** 12 mois. **Durée chantier :** 8 mois. **Surface habitable/utile :** 3.400 m². **Coût de construction :** 230 €/m² HTVA. **Réalisation :** par corps de métiers séparés. **Description du projet :** La commune de Waldbillig a entrepris la construction d'une nouvelle aire de jeux, impliquant activement ses résidents dans ce projet. Située près de l'Ernz Noire, dans le Mullertal, cette aire de jeux à la Heringer Millen nécessitait une conception résiliente aux inondations, tout en respectant la nature et les souhaits des parties prenantes. Nous avons ainsi proposé une approche créative avec une aire de jeux intégrée

nératonnelle, utilisant des matériaux naturels et une gestion responsable de l'eau. Le concept comprend divers espaces de jeux pour offrir aux enfants une expérience ludique variée, avec des structures en bois et en grès agrémentées de touches vertes pour une esthétique harmonieuse. Les bornures servent à la fois de retenue pour les copeaux de bois et de sièges pratiques pour les accompagnateurs, contribuant ainsi à une ambiance visuelle apaisante.

Pour quelles raisons la collaboration entre le maître d'ouvrage et l'équipe de maîtrise d'œuvre a-t-elle été exemplaire ? Dès le début de la collaboration avec Papaya, leur passion pour le projet se faisait sentir. Les échanges et rendez-vous avec Papaya ont été simples, l'équipe a répondu vivement aux demandes et attentes des participants et géré la planification et réalisation du chantier à pleine satisfaction du collège échevinal. Le projet a été réalisé dans les délais fixés à l'avance, le devis n'a pas été dépassé et l'administration de la commune a bien été assistée dans les démarches administratives.

Quels enseignements tirez-vous de votre expérience ? Une approche participative mène au succès.

Avez-vous des conseils à donner à de futurs maîtres d'ouvrage ? La commune conseille de prévoir beaucoup de temps pour la planification d'un tel projet et de se concerter avec tous les porteurs de projet possibles.

© OAI 2024 WWW.OAILU #BHP24

CHANCËGLÄICHHEET

Den 12. November hat d'Gemeng Rouspert-Mompech d'Naturpark Gemengen op eng Infoversammlung iwwer d'Chancëgläichheet invitéiert. Dat war verbonnen mat enger Formatioun iwwer den Thema Aféierung an d' Terminologie an d'Prinzipie vun der Geschlechter-

Gläichstellung an de Gemengen, déi assuréiert gouf vum MEGA, Ministère de l'Égalité des genres et de la Diversité.

D'Buergermeeschtesch Andrée Henx-Greischer huet d'Gemeng Waldbëlleg vertraueden.

Foto: MEGA

SCHOUL & MAISON RELAIS // ÉCOLE & MAISON RELAIS

Foto: Cycle 2

SCHOUL

Léiwe Kleeschen, gudde Kleeschen ...

Wéi all Joer hunn d'Kanner sech op dee groussen Dag vun Niklosdag gefreet. Si hu Lidder geprouft, vill gebastelt an dekoréiert, an du war et esou wäit: De Kleeschen ass an d'Schoul komm. D'Kanner aus dem C1 hunn dem Kleeschen zesummen hir Lidder an d'Klappgedicht virgedroen an och fir den Houseker hunn si e Lidd gesongen. De Kleeschen huet hinnen 2 schéi Bicher an e leckere Boxemännche ginn, a wat hunn si gestaunt, wéi si am Haischen nach e puer Gefierer fir am Haff fonnt hunn.

Villmools merci Kleeschen.

Harpapier

Am Hierscht huet den C1 sech op de Wee an d'Mierscher Kulturhaus gemaach, fir sech d'Stéck Harpapier unzekucken. D'Kanner sutze ronderëm d'Bün op Këssen an hunn den zwou Kënschtlerinnen aus der Schwäiz nogekuckt, wéi si hir Opféierung mat der Harf a Pabeier gemaach hunn. Zum Schluss duerft jiddereen op d'Bün fir Pabeier ze schéissen, anzesammelen an an engem laangen Zuch der Harfespillerin nozegoen. Wat war dat flott!

Cycle 1 vun der Martine Schmit

Schoul um Haff am Cycle 1

Am Hierscht 2024 hunn déi dräi Spillschoulsklassen hiert Klassenzëmmer jeeweils fir ee Moie bei d'Catalina Baden op den Haff „am Aker“ verluecht, fir do sou munches iwver Äppel oder Kalbasse kennenzelieren. Et gouf gutt zesumme geschafft: Äppel geschnidden a gemuel, fir Viz ze maachen, Kompott gekacht, Äppeltäsche gebak. An et war och nach Zäit eng Titche mat der Äppelrocktechnik ze verschéineren. Och d'Kalbassen si verschafft ginn: Zopp gekacht, Kalbasseisekuche gebak a Kürbissmonster ge- bastelt.

D'Kanner ware begeeschtert derbäi an hu bei allem gutt matgeschafft. Wëll et sou flott war, sinn am Laf vum Schouljoer nach weider Aktivitéiten um Haff geplangt a mir freeën eis schonn drop.

Joëlle Niederweis

Schoul dobaussen am Cycle 2

All Dënschdeg moies heescht et fir d'Kanner aus dem Cycle 2.2b vu Waldbëlleg: waarm undoen an eraus! Eemol d'Woch gëtt hei nämlech de Kllassesall géint de Bësch getosch an et gëtt dobausse geléiert.

Um 9:00 Auer steet de Bus scho prett virun der Schoul, fir eis an de Bësch ze féieren. Hei installéiere mir eis an eisem „Bëschkllassesall“ an hunn als éischt mol kuerz Zäit, fir eis alles méi genau unzekucken. Et gëtt wierklech ëmmer erëm eppes Neies ze entdecken: e Schleck, e Kiewerlek oder eng Spuer vun engem Déier. Dono geet et dann awer direkt mam „richtege“ Léiere lass: Mir treffen eis am Krees a kréien Erklärungen zu de verschiddenen Aufgaben. Dono ginn d'Klemmbrieder an d'Bläistëfter verdeelt an et kann direkt lassgoen. Meeschtens maache mir am Bësch Rechnen oder Däitsch: et gëtt gelies, geschriwwen, erzielt, gelauschtert, gerechent oder gemooss. Hei léiere mir net nëmme mee mir sinn andeems a Bewegung an an der frëscher Loft.

Heiansdo gëtt et och méi abenteuerlech: Da schnëtze mir kleng Wichtelen, mole mat Leem un d'Beem oder bauen Hütten. Um 11:00 Auer geet et dann awer erëm zrëck an d'Schoul. Besonnesch wann et mei kal ass, freeë mir eis dann iwver ee gudde waarmen Téi.

Mee firwat dann iwverhaupt dobausse léieren? Eis Erfarungen decken sech mat villen internationale Studien a weisen, dass d'Léieren dobaussen sech positiv op d'Kanner (an d'Enseignanten) auswierkt. Jidderee kann dovun op ville verschiddenen Niveaue profitéieren: d'Fitness verbessert sech, d'Immunsystem gëtt gestärkt, Stress gëtt reduzéiert, d'Sozialkompetenz verbessert sech an d'Ëmweltbewosstsinn entwéckelt sech.

D'Schoul dobausse mécht also net just Spaass, mee ass och a villen aneren Aspekter eng grouss Plus-value fir eis Schoulen!

Cycle 2.2b vun der Julie Lipperts

MAISON RELAIS

Hei sinn e puer Fotoe vun den Aktivitéiten an der Maison relais: Halloweenparty, Visite vum Kleeschen an der Crèche a Kaddoe vum Kleeschen fir d'Maison relais an de Chrëschtmaart.

Matgedeelt vun der Maison relais

Chantier an der Maison relais

De Chantier vum Ausbau vun de Raimlechkeete fir d'Maison relais ass fäerdeg! Wou virdru véier Kellerraim waren, huet d'Gemeng zwee schéi Säll fir d'Maison relais mat grouse Fënstere baue gelooss.

Fotoen: Maison relais

Völkercup

Den 18. Januar war den traditionelle Völkerballturnéier *Völkercup* vun der Maison relais an der Sportshal. Hei sinn e puer Fotoen.

Foto: Damaris

VERÄINER // ASSOCIATIONS

Foto: AMC

D'AEROMODELLISTE VU CHRËSTNECH

Wanter um AMC-Terrain: Reen, Schnéi, Reen, Wand ... gutt kal, e bësse méi waarm, an da kale Wand vun Osten oder vu Westen. Am Rescht vun 2024 sinn d'Loftbeweegungen um AMC-Terrain méi siele ginn an de Veräin huet sech op dat neit Joer virbereet! Dat heescht, doheem ass fläisseg gepecht, geseet a gepënselt ginn, fir all den opgestauten Entretien fachgerecht ofzeschlëssen ... oder esou guer nees e neie Projet unzegoen.

An dëser Editioun vum FUUSS, nom Iwwergank an en neit Kalennerjoer, geet et ëm eng essenziell Phas vun allen Aktivitéite ronderëm d'Aviatioun: **d'Landung!**

Komme mir mam Vakanzefliger aus dem Süden, an et war e wéineg turbulent, d'Maschinn sëtzt roueg um Findel op ... Applaus! Freed, Entspannung, Séilegkeet!

Um AMC-Terrain geet et eis och esou, mat neie Konstruktiounen déi hir éischt Landung ganz oder hallefweegs ganz iwwerstanen hunn ... Gléck, Applaus vun de matfillende Kollegen!

Fir ze fléie brauch de Fliger, jee no Geometrie vun de Flilleken oder jee no Profil vum Flilleksquerschnëtt, symmetresch, hallef sym ... eng gewësse Vitesse. Bei eise Modeller ass dat esou ëm 45-50 km/h. Bléist de Wand géint de Fliger bei der Landung, da kann d'Vitesse iwwer dem Buedem, méi kleng sinn.

Wéi gesäit esou e Landemanöver aus?

Ee Bléck op de Loftsak an d'Approche leeft un! Aus enger Héicht vu 35-40 m iwwerem Terrain gëtt am Rechteck ronderëm den Terrain geflunn, fir an der Approche finale géint de Wand iwwer d'Mëtt vun der Breet vum Terrain eranzekommen!

D'Approche vun uewen a vun der Säit. Rout iwwer 50 km/h.

Uewen de *logging* an hei d'Biller vun der Landung.

Wa Motorflug, ... dann de Gas manner, an d'Flapps erof! De Fliger gëtt méi lues a geet erof. Muss awer huerteg genuch bleiwen, soss feelt Opdriff an et gëtt näischt méi ze steieren!

D'Querruder halen d'Maschinn horizontal, säitlech Oflenkung vum Runway gi mat Säiterudder opgefaang, an ëmmer mat héich/déif/queer gekontert wann ze vill ofgelenkt!

Den Drosselgas oder den Elektroregler erlaabt genuch Kraaft op dat Ganzt ze ginn, fir am Schleppgas bis zum touch down op der Wiss ze kommen.

De Seegelfliger ka mat Bremsklappen (déi maachen den Opdriff futti) a mat der Butterflystellung (Flapp erof a Querruder erop) méi lues gemaach ginn, dass d'Landung geléngt.

Setzt de Fliger dann op, e bässe fest, da kann e sprangen, d'Kopplabunz maachen, wat dacks e futtist Fuerwierk oder/an e gebrachene Propeller bedeit!

Weider Problemsituatioune kënnen entstoen, wann d'Landung vu säitleche Wandstéiss verkomplizéiert gëtt, oder wa beim Fléien e Rad verluer gaang ass.

Jett Méiglechkeeten also, fir eng Landung net ze reusséieren. Dofir déi grouss Freed wann et da klappt. A mat genuch Exercice klappt et jo awer dacks, nach net ëmmer.... an da muss gepecht ginn. E spannenden Hobby, dat enge sëllege méi jonken awer och scho méi stännege Pilote vill Freed a schéi Momenter bereet!

Bei Froen zu den Aktivitéite vum AMC, kritt Dir gärén déi néideg Explikatioune beim Paul Mehlen um Tel. 621 21 91 29.

Dem Lieser vum FUUSS wënsche mir e schéint neit Joer, mat gesondem Kierper a Gemitt, Fridden a Chance fir 2025.

Redaktioun a Biller: Henri Beissel, Marcel Delleré, Ali Federmeyer, Jos Gaspard, Romain Hanten, Pol Mehlen, Push Steffen

CLUB DES JEUNES CHRISTNACH

Och déi lescht Zäit ware mir erëm aktiv. Zesumme ware mir den 22. September op d'Schubb-K-Rennen zu Walsduerf. Mat eisem „gudde Jabel“ hu mir eng super 2. Plaz gemach.

All éischte Sonndeg am Mount hu mir e Sonndes Apéro organiséiert. Do si Jonk an Al zesumme komm, fir e puer flott Stonnen zesummen ze verbréngen.

Och e Wal-Apéro hu mir de 9. September organiséiert, virun den Europawalen.

Eis traditionell Chrëschtnecher Kiermes hu mir den 9. November zu Waldbëlleg an der Bushal gefeiert. Zesummen hu mir mat de Leit aus dem Duerf e flotten Owend verbruecht. Bei gudder Kiermesham, Kiermesmusek a Kiermesdrëpp hu mer den Owend gemittlech ausklénge gelooss.

De 5. Dezember ass de Kleeschen och nees mat senge Gesellen duerch d'Gemeng gezunn an huet ville Kanner e Laachen an d'Gesicht gezaubert.

Als Ofschloss vun dësem Joer hu mir den 18. Dezember bei der Adventsfenster matgemaach. Do konnten d'Leit sech bei Glühwäin, Schocki an engem gudde Paangech verwinne lossen.

Och du bass gesicht! Du bass 16 Joer al, motivéiert an hues Loscht an enger dynamescher Ekipp matzewierken? Da komm den 21. Februar op eis Generalversammlung op Chrëschtnech an de Clubsall. Mir freeën eis op dech.

Michèle Duschang

KALATOU ASBL

Am FUUSS vum Juni 2024 hu mir bericht, dass mir drop an dru waren, eng Sendung mat Schoulbänken op Nabonga an der Région des Savanes (Togo) ze schécken, woubäi mir mam Veräi Le Lien du Coeur vun Hiefenech – deen och zanter laangem mat Entwécklungshëllef am Togo beschäftegt ass – e Container fir den Transport sollten deelen.

De 5. August war et esou wäit, an de Camion ass zu Haler mat Miwwelen an anere Schoulsaache geluede ginn. Mir soen heimat der Madamm Margot Gilles vun Haler villmoools Merci, dass mir d'Miwwelen an hirer Scheier hunn däerfe stockéieren. D'Miwwele waren zu engem Deel aus Schoule vun Diddeleng, deen aneren Deel war vum Hiefenecher Veräi Le Lien du Coeur.

Den 1. September ass dann eis Presidentin d'Madamm Thérèse Bagnah an den Togo gereest, fir ze kontrolléieren, dass d'Miwwele gutt zu Lomé ukomm sinn. Dohanne war d'Rentrée schonn de 16. September, also huet si sech misse fläissen, fir d'Material mat Zäit un d'Leit ze bréngen. Dobäi huet si sech och misse vun der Regionalhauptstad Dapaong op Lomé (600 km) an zeréck deplacéieren, fir déi néideg Geneemegung vum Educationnsministère ze kréien.

Ausser zu Nabonga hunn och d'Primärschoulen an deenen heiten Dierfer vun dëser Sendung profitéiert: Talkinbounte, Gbantchal, Tougoung an Toaga. Op de Fotoe gesitt Dir, wéi d'Kanner an hiert Schoulpersonal fir

Natierlech si mir och fir all Don hei aus der Gemeng immens dankbar. Dat geet entweder iwwer d'Websäit **kalatou.org** oder via dëse QR-Code.

Dir kënnt och en Don maachen, andeem Dir eng Iwwerweisung op ee vun de Konte vun der Fondation Fonds interculturel maacht: Post LU53 1111 7270 7459 0000 oder BCEE LU69 0019 1000 0116 0000, wat lech et erlaabt, Ären Don vun de Steieren ofzesetzen.

Am Comité vu Kalatou sinn:
 Bagnah Thérèse (Presidentin);
 Becker Kerstin (Vice-Presidentin);
 Wickens Henry (Sekretär);
 Stevens Elli (Caissière);
 a Baden-Lobitz Danielle.

Kontakt:
 Thérèse Bagnah,
 9, rue de Christnach,
 L-7680 Waldbillig,
 Tel. 691 79 97 61;
 E-Mail: **kalatou.info@gmail.com**

eis Sendung Merci gesot hunn. Och hei ze gesinn ass de Remerciement vum regionalen Direkter am Educatiounsministère un d'Madamm Bagnah, woubäi déi eenzel Artikelen ënner de verschiddenen Dierfer opgedeelt gi sinn.

D'Gemeng Waldbëlleg huet mat engem generéisen Don vun 2.000 € u Kalatou zu de Käschte vun dësem Projet bäigedroen. Ausser der Gemeng Waldbëlleg waren d'Donateurs fir dëse Projet d'Gemeng Diddeleng, de Lions Club, Kiwanis an de Rotary Club.

Eisen nächste Projet wäert d'Opriichte vun engem Schoulsall zu Toaga sinn. Doriwwer gitt Dir mat Zäit informéiert.

*Text: Henry Wickens
 Fotoen: Thérèse Bagnah*

TURNVERÄIN ËMMER FIT

No engem flotte Summer, mat villen ofwiesslungsräichen Aktivitéiten an eisem SUMMER FIT-Grupp, si mir den 23. September 2024 offiziell an eis nei Saison gestart.

Och dëst Joer hu mir erëm vill Zoulaf, insgesamt si bis elo 60 Dammen ageschriwwen. Geturnt gëtt erëm an zwou Gruppen: Den 1. Grupp fänkt um 18:30 Auer mam Soft-Gym un an direkt dono geet et mam traditionelle Workout weider. Alles ënner der Leedung vun der Agata Klimek.

D'Agata léisst sech ëmmer nei Saachen afalen, fir eis a Form ze bréngen oder ze halen.

Sou och de 16. Dezember, um leschten Training virun de Chrëschtdeeg. „12 Days of Christmas“ war de Motto. Eng „soft“ an eng bësse méi „ustrengend“ Versioun hat si eis preparéiert. Geturnt gouf deen Owend an engem

saisonal passenden Dress. Vum Kleesche bis zum Denne-beemchen. Schéin „dekoréiert“ hu mir virun de Feierdeeg nach emol alles ginn.

Op Dräikinnesktag hate mir dunn eisen éischten Training am neie Joer.

Eisen Neijoerschpatt hu mir dës Saison mat eiser Assemblée générale combinéiert.

Mëttwochs, den 8. Januar hate mir op e flotten Owend mat Ham, Fritten an Zalot zu Miedernach op der Gare invitéiert. Mir hunn eis gefreet, datt trotz dem stënterleche Wanterabroch an den nit sou gudder Stroosseverhältnisser, awer souvill Damme bis op Miedernach komm sinn.

D'Gemeng war och gutt vertraueden, eis Buergermeeschtesch d'Andrée Henx-Greischer, d'Corinne Meyers an de Chrëscht Berens haten sech ugemellt, fir eis nolauschteren ze kommen. Sou hate mir och emol en Här an eiser Damme-Ronn; de Chrëscht war souzesoen den Hunn am Kuerf.

Et goufen och e puer kleng Kaddoen als Merci verdeelt.

E Bong fir eis Trainerin d'Agata an idem och fir d'Anne, déi ëmmer mol erëm ganz spontan aspréngt oder depannéiert, wann der Agata eppes dotëscht kennt.

Et sinn och schonn e puer nei Iddien a Propose gemaach ginn. Mir haten en oppent Gespréich, wou jiddereen sech matdeele konnt. Mir sinn ëmmer frou, wann eis

Memberen nei Proposen oder Virschléi maachen, wat een als Veräin nach ënnerhuele kéint.

Sou en Owend ass ëmmer richtig flott a gemittlech. Mir si frou, datt och dës Saison erëm souvill Dammen bei eis matmaachen. En décke Merci un Iech all!

Wien elo virwëtzig ginn ass a motivéiert, fir bei eis matzemaachen, de kann sech gäre bei eis mellen:

emmer.fit@gmail.com

Oder einfach emol méindes owes laanscht schnuppere kommen.

Avis aux amatrices.

Bis geschwënn, bleift all gesond, FIT a monter.

De Comité vum Turnveräin „EMMER FIT“

D'BADMINTONSPILLERIN KIM SCHMIDT VU WALDBËLLEG

Am Kanada, Foto: Facebook Badminton Canada

Am Sambia, Foto: Alen Roj

Wéi viru gutt 10 Joer d'Anne Penning, d'Nicole Bintner, den Alain Wenner, de Pit Beckené, den Theo Moulin an de Luc Schmidt de Waldbëlleger Badminton Veräi gegrënnt hunn, huet d'Kim schonn zu Jonglënster trainéiert. En Transfert an den neie lokale Club war déi logesch Suite, war de Wee fir op den Training dach lo liicht zu Fouss ze maachen. Zu Jonglënster waren se net frou driwwer, vu dass em Kim säin Talent deemools schonn offensichtlech war. Zu Waldbëlleg huet si séier an der éischer Ekipp den Dammeneenzel an zesumme mat der Michèle Havé och den Doubel gespilt, a konnt zwee Mol hannerteneen den Opstig matfeieren. Duerno ass si zeréck op Jonglënster gewiesselt, wou si Nationaldivisioun spille konnt, well si méttlerweil ze staark fir d'2. Divisioun war.

Am Verglach mat Tennis an Dëschtennis gëllt Badminton als kierperlech extrem ustrengend (trotz oft laange Ballwiessel a ville kleng Sprints dauert ee Match bis zu annerhallef Stonn) an als besonnesch kreativ. De Spiller huet aus alle Positione vum Terrain net nëmmen eng Hellewull Méiglechkeete wouhinner en de 5 g liichte Fiederball kann hispillen, mee och nach d'Optionen en no bannen oder no baussen ze schneiden oder einfach nëmmen ofzeblocken. An net ze vergiessen, dass de Ball mat de Plomme Vitessé vun iwwer 500 Stonnekilometer beim Verlosse vun der 80 g schwéierer Rackett ka kréien!

Well d'Kim als Kand Nodeeler an der Kierpergréisst an domadder virun allem och an der Kraaft hat, huet si missen techesch besser gi wéi hir Géignerinnen. Dat kënnt hir haut bei de Senioren entgéint. Si glänzt net nëmme mat hirer Schnellegkeet, mee och well si eng grouss Panoplie u Schléi huet, wouduerch si techesch extrem flexibel an domadder onberechenbar fir hir Géignerinnen ass.

Am jonken Alter vu 16 Joer wënnt d'Kim 2020 eng éische Kéier e Masters A, dat héchst dotéiertst nationaalt Turnéier. Dat selwecht Joer verléiert si d'Finall vun den Einzel-Landesmeeschterschaften denkbar knapp an 3 Sätz géint d'Myriam Havé vu Schëffleng, der Schwëster vun der Michèle. Haut ass d'Kim zu Lëtzebuerg net méi vill am Asaz. Trainer war zu där Zäit den Hargiono Senior, ee renomméierte Spiller an Trainer aus Indonesien, vu sengem Know-how profitéiert d'Kim nach haut.

No der 3e verléisst d'Kim de Sportslycée, well hir de stonnelaange Präsenzunterrecht gekoppelt mat de ronn

4 Stonne Sport pro Dag ze vill ginn ass. Si decidéiert mat de Studien um eCampus virunzefueren, d'Léiere fënnt elo um Computer statt. Déi spéider Resultater weisen, dass dat déi richteg Decisioun war, ab deem Moment hält hir Entwécklung sou richteg Vitesse op.

De Wiessel an de Seniorsberäich ass a ville Sportarten e grouse Sprong a vill jonk Talenter hunn am Ufank Problemer do unzekommen. D'Kim awer weist direkt gutt Leeschtunge bei den internationalen Turnéieren an Europa, Amerika, Afrika an Asien. Hei zwee Meilesteng op hirem Wee no uewen: Bei engem internationalen Turnéier am Botswana spillt si 2022 hir éischt Finall. Si wënnt um Wee dohinner ënner anerem géint déi deemoleg Nummer eent aus Afrika. Beim Qualifikatiounstournoi fir d'EM gewënnt si dat selwecht Joer eng éischte Kéier géint eng europäesch Top 20 Spillerin (d'Katerina Tomalova aus Tschechien).

Mëtt 2023 kënn de nächste Sprong am Kim hirer Entwécklung. Bei den European Games zu Krakau (Polen) weist si staark Leeschtungen a kënn aus der Gruppephas eraus. Am Haapttableau verléiert si da géint d'Carolina Marin (Spuenien), déi bescht Spillerin aus Europa, eng fréier Welt- an Olympiagewënnerin, woubäi d'Kim den 1. Saz laang konnt ausgeglach gestalten. Déi logesch Konsequenz war, dass si de Fändel bei der Ofschlosszeremonie zu Krakau (Polen) gedroen huet. No deene ville gudde Resultater huet den COSL d'Kim an den Elittekader opgeholl an ugefaang si finanziell ze ënnerstëtzen, well eng Qualifikatioun fir d'Olympiad zu Paräis am Beräich vum Méigleche louch.

Bis Ufank Dezember 2023 ass d'Kim lues a lues bis op d'Plaz 105 op der Welt no vir geréckelt, sou gutt war nach ni e Lëtzeburger placéiert. Am Nationalteam ass si mëttlerweil eng Klass fir sech.

Grad an deem Moment awer gétt d'Kim vum Pech verfollegt. Op der Team-Europameeschterschaft am Dezember gewënnt si zwar den Optaktmatch géint d'Judith Mair, d'Nummer 1 aus Italien, mee leider verletzt si sech kuerz viru Schluss un der Héft. Um Wee op Paräis gétt si domadder abrupt gestoppt.

Am Laf vum leschte Joer huet sech no a no gewisen, dass d'Kaderstruktur vun der Federatioun den Ambitioune

An Holland, Foto: R. Laagerward

Foto: R. Laagerward

Am Interview mam Bern Thill vun RTL bei de Luxembourg Open, Foto: Harry Daemen

vum Kim net méi gerecht gouf. Si huet no besserem individuellen Training gefrot, huet souguer selwer e komplexe Leeschtungsossier ausgeschafft, fir den Training op e méi héijen Niveau ze bréngen, mee huet wuel e bësschen ze vehement insistéiert, esou dass den Directeur technique an aner Feluba-Verantwortlech si eng Woch virun de Luxembourg Open gespaart hunn. Ushléissend gouf si aus dem Kader erausgehéit a konnt

5 Méint laang a kenger fester Struktur trainéieren. Et gouf an der Lescht vill op d'Dëschttennisfederatioun geklappt, well de Comité directeur der Sarah De Nutte (Haler) eng ëffentlech Rüg ausgeschwat huet wéinst engem Interview wärend der Olympiad 2024 zu Paräis. D'Strof vun der Feluba (Fédération luxembourgeoise de badminton) louch verhältnisméisseg e gutt Stéck driwwer.

Resultat: D'Kim huet de Lëtzebuerger Kadertraining verlooss a sech zu Holbaek an Dänemark, eng Zuchstonn vu Kopenhagen ewech, aquartéiert. Et muss ee wëssen, dass Dänemark zënter Joerzénge dominéierend an Europa ass, sou dass d'Kim am Endeffekt vun engem däitlech besseren Training a vun talentéierten Trainingspartner profitéiere kann. Elo besteet d'Chance an de nächste Joren d'Potenzial auszuschöpfen. Am dänesche Center of excellence huet d'Kim e Kontrakt bis 2028 ënnerschriwwen, mam Zil sech fir d'Olympiad zu Los Angeles ze qualifizéieren.

Zu Abu Dhabi, Foto: James Varghese

Nom 1. Masters-Gewënn viru 5 Joer hat d'Kim an engem Interview mam Tageblatt gemengt: „Da ich an einigen Olympischen Spielen teilnehmen möchte, werde ich notgedrungen der erweiterten Weltklasse angehören müssen. Das bedeutet, dass ich in Europa die Top 20 und in der Welt die Top 60 anvisieren muss.“ Et ass net auszuschléissen, dass d'Rees vun der Ex-Spillerin vu Waldbëlleg am Summer 2028 op d'Westküst vun den USA wäert goen. Dir kënnt d'Kim um Wee dohinner op Instagram (→ kimoncourt) an op Facebook (→ Kim Schmidt) begleeden.

Luc Schmidt

Badminton Region Mëllerdall

BADMINTON HOBBY TOURNOI

Fir Kanner an Erwuessener. D'Participatioun kascht 5 € pro Persoun.

15. Mäerz 2025
13:30-15:00 Kanner
15:00-17:30 Erwuessener
Waldbëlleg

Mell Dech bis den 23.02. un!
badmellerdall@gmail.com
691 821 592

Falls du och Loscht hues, wéi d'Kim, Badminton ze spillen, da mell dech iwwer Mail (badmellerdall@gmail.com) oder WhatsApp (691 82 15 92). Am Mäerz organiséiert de Veräin en Turnéier an der Waldbëlleger Hal, du kanns gär matspillen, och wann s de (nach) net am Veräin aktiv bass!

MËLLERDALLER MÄNNERCHOUER

30 Joer Gesangskultur am Häerz vum Mëllerdall

De Mëllerdaller Männerchouer ass méi wéi nëmmen e Gesangsveräin. Mat eisen engagéierte Männer an enger talentéierter Pianistin sange mir net nëmme fir eis Freed, mee och fir d'Freed vun aneren – vu Lëtzebuerger Vollekslieder bis hin zu klasseschen a moderne Melodien aus der ganzer Welt an a verschiddene Sproochen!

2025 ass e besonnescht Joer fir de Veräin: Mir feiere schonn eist 30-järegt Bestoen! Dëst Jubiläum ass eng Geleeënheet, fir nach eemol ze weisen, wéi wichteg d'Musek fir Kierper a Séil ass.

Réckbléck op 2024

Eis gréisst Erfahrung war de Chrëschtconcert de 17. Dezember 2023 an der Kierch zu Waldbëlleg. Zesumme mat dem renomméierten Organist Roger Recht an dem engagéierte Support vun den Uergelfrënn Waldbëlleg hu mir en onvergesslechen Owend fir Jonk an Al gestalt.

Och 2024 hu mir eis Generalversammlung ofgehalen, bei där eng gesond Keess an e positiven Ausbléck bestäetgt goufen. Mir wëllen och an Zukunft versichen duerch kulturell Evenementer an aktiv Gemeinschaftsaarbecht d'Liewen am Mëllerdall ze beräicheren.

E Bléck op 2025

D'Jubiläumsjoer bréngt nei Erausforderungen a vill Méiglechkeeten. Am Mee plange mir ee flotte Familljeconcert zu eisem 30-järegem Bestoen. Mir si stänneg op der Sich no neie Sänger, déi eis Famill verstärken. All Mënsch, dee Freed um Gesank an um Zesummeliewen huet, ass häerzlech wëllkomm!

Kontakt:

Claude Hansen, President,
Tel. 661 72 13 13,
E-Mail: claud.hansen@education.lu

Foto: Olivier Glod

KULTUR A GESCHICHT // CULTURE ET HISTOIRE

MEET & GREET MAT DE KËNSCHTLER AUS EISER GEMENG

Den 22. September 2024 hat d’Kultur- an Tourismuskommissioun vun der Gemeng Waldbëlleg eng Konschtausstellung mat Kanneratelieren an der Bushal organiséiert.

E ganzen Dag laang stoung d’Kreativitéit am Mëttelpunkt.

D’Gemeng huet e Patt a Pains surprises offréiert, während d’Membere vun der Kommissioun sech mat vill Engagement ëm de Service gekëmmert hunn.

Op der Ausstellung hunn d’Laure Smit-Wildanger, d’Céline Elbahri, d’Jana Azzeri, d’Lara Gerson, de Pierre Schommer an de Cordell Monson hir Wierker mat Stolz gewisen. Hir verschidde Stiler a Kreatiounen hu bewisen, wéi divers an talentéiert d’Kënschtlerzeen an der Gemeng ass.

Och d’Kanner konnten hir künstleresch Fäegkeeten entfalen. An den Atelierer hunn si mat Acryl gemoolt, Lieszeechen aus Lieder gebitzt oder kreativ Schildkröten aus Leem geformt. D’Resultater waren net nëmme beandrockend, mee hu gewisen, dass Konscht wierklech eppes Lieweges ass.

Dës flott Ausstellung huet och dozou bäigedroe festzustellen, wéi vill Kënschtler an Hobby-Kënschtler sech an der Gemeng verstoppen – méi wéi een sech virgestallt huet. Dofir hu mir decidéiert, dës Talenter an den nächsten Ausgabe vum FUUSS virzestellen.

An dëser Ausgab starte mir mat der jéngster Kënschtlerin: der Jana Azzeri. Bleift also gespaant, wat nach alles kënn!

*Text: Yolande Kirsch
Fotoen: Oli Glod*

INTERVIEW MAT DER JANA AZZERI

D’Kultur- an Tourismuskommissioun hat den 22. September eng Konschtausstellung an der Bushal zu Waldbëlleg organiséiert. Well esou vill Kënschtler a Kënschtlerinnen aus der Gemeng derbäi waren, gi si an den nächsten Ausgabe vum FUUSS virgestallt.

Mir fänken an dëser Ausgab u mat der jéngster Kënschtlerin, der Jana Azzeri.

D’Jana Azzeri ass 19 Joer jonk a mécht dëst Joer hir Première am Lycée des Arts et Métiers, an dëst natierlech op der Konschtsektioun. Den Interessi un der Konscht begleet si scho vu Klengem un. Déi jonk Perfektionistin huet an engem rezente Schoulprojet hir Passioun zum Fotorealismus entdeckt an huet eis en Abléck an hir Konscht ginn.

Wéi laang méchs du schonn deng Konscht?

Ech molen an zeechne scho vu Klengem un. Als Kand war mäi Liblingsfach an der Schoul ëmmer Molen a Bastelen. Ech hunn am léifste mat Aquarell a Bläistëftsfaarwe gemoolt. Dat huet sech awer mat der Zäit geännert. Während mengen éischte Joren am Lycée hunn ech ëmmer méi mat Acrylfaarwe gemoolt a méttlerweil si meng Liblingstechnike Bläistëft, Kräid a Pastellkräid.

Wat sinn deng Inspiratiounsquellen?

Meng Inspiratiounsquellen sinn ënnerschiddlech. Oft inspiréieren ech mech op Social Media. Am léifste benotzen ech dofir d'Plattform „Pinterest“ wou een als Kënschtler eng grouss Inspiratiounsquell huet. Do fënnt ee vun allem wat een eebe grad sicht a brauch. Soss kréien ech natierlech vill Inspiratioun an der Schoul. Do schaffe mer an engem Joer u ganz villen ënnerschiddleche Projete. An all Fach schaffe mer anescht an eis Projete variéieren immens.

Ginn et gesellschaftlech oder perséinlech Sujeten, déi sech an denger Wierker erëmispigelen?

Eigentlech nach net esou vill. Ech hu mäi perséinleche Konschtstil nach net wierklech fonnt. Ech probéiere mech ëmmer nach aus an testen ë bësse vun allem. Ech zeechnen a molen haaptsächlech dat wat mer grad an de Kapp kënnst oder mech inspiréiert. Ech sinn interesséiert u Konscht, déi méi an eng politesch a gesellschaftlech Richtung geet, a wie weess, villäicht wäert mäi Konschtstil och an esou eng Richtung goen.

Däi Liblingskonschtwierk, vun dir selwer oder vun engem anere Kënschtler?

Mäi Liblingskonschtwierk vu mir selwer ass mäi Bild vun de Röntge vun Hänn a Féiss. Wou ech dee Projet an der Schoul ugefaang hat, hat ech ë bësse Angscht. Et war déi éischt Kéier, dass ech hu misse mat wäissem Bläistëft op schwaarze Pabeier zeechnen an am Ufank mécht een sech do dann ze vill e Kapp. Wei ech du fäerdeg war, hunn ech realiséiert, dass meng Röntge ganz gutt gi sinn a realistesch wierken. Ech krut ganz vill Komplimenter zu deem Wierk an et huet mer Spaass gemaach do drun ze schaffen. Ech si wat zeechne bedéngt ee grouse Perfektionist an dat konnt ech bei de Röntge gutt beweisen. Vun engem anere Kënschtler hunn ech kee Liblingswierk, mee ech sinn ee grouse Fan vum Jugendstil a generell vun der Moderne souwéi vum Fotorealismus.

*Text & Froen: Yolande Kirsch
Fotoen: Oli Glod*

DIPLOMER AN DER MUSEKSSCHOUL

De 15. November war d'Remise des diplômes vun der Regionaler Museksschoul Iechternach am Trifolion a Präsenz vum Commissaire du Gouvernement à l'Enseignement musical, dem Här Gilles Lacour, an der Waldbëlleger Éischt Schäffin, der Madamm Corinne Meyers.

Dëst Joer kruten 270 Schüler am ganzen 317 Diplomer virun engem volle Sall iwuerrecht an dat och ëmmer jeeeweils zesumme mat de politesche Verrieder vun de verschiddene konventionéierte Gemengen.

Den Optakt vum Owend huet den Ensembl Big Brass Projekt ënner der Leedung vum Här Jhang Kohlen gemaach. Dësen Ensembl ass zesummegezat aus anciens an aktuelle Schüler vun der Museksschoul. Weider goug et du mat der Begréissung vun der Madamm Députée-Maire Carole Hartmann, déi alle Schüler fir hir aussergewöhnlech Leeschtunge gratuléiert huet an och allen Enseignanten an der Administratioun häerzlech Merci gesot huet fir hiren onermiddlechen Asaz dat ganz Joer. Si huet de regionale Charakter vun der Museksschoul ënnerstrach: Coursen, déi op de verschiddene Siten an

der Region stattfannen, Concerten an Auditiounen an de Gemengen, Ensembelen, déi mat Schüler aus de verschiddene Gemengen zesummegezat sinn. Si huet alle Gemengen e grouse Merci ausgesprach fir déi gutt Zesummenaarbecht an Ënnerstëtzung. Den Owend ass weidergaange mat Prestatiounen vu Laureaten aus der Gesangsklass, enger jonker Mandolinistin, Kammermusekformatiounen speziell fir dësen Owend zesummegezat aus Laureate vum Bléiser-, Streicher- an dem Pianosepartement a Beiträg vun Jazz- a Rock/Pop-Comboen. Och dëst Joer ass eng extreem divers Bandbreit mat engem héije Niveau vun de Schüler aus der Museksschoul presentéiert ginn.

Op d'Fäegkeet vun der Musek, Gefiller an Emotiounen ervirzeruffen ass d'Directrice Nadine Eder an hirer Allocutioun agaangen. Och déi vill Natiounen, déi hei zesummeliewe prägen d'Bild vun der Museksschoul an et ass eng zentral Aufgab, dës Diversitéit vu Natiounen, Schüler an Enseignanten an engem gudde Klima gerecht ze ginn. D'Directrice huet der Gemeng Iechternach, alle konventionéierte Gemengen an dem Ministère de l'Éducation ee grouse Merci ausgeschwat fir hir Ënnerstëtzung.

D'Élèves méritants goufen dëst Joer mat engem spezielle Kaddo, dem Legoset zu der Sprangpressessioun vun der Harmonie municipale lechternach, belount. Ier et dann zur eigentlecher Remise vun den Diplomer komm ass, huet den Här Gilles Lacour d'Enseignanten an d'Schüler fir hiren Engagement an hir Leeschtunge gelueft an huet och den Elteren hir Ënnerstëtzung an Evidenz gesat an hinnen ee grouse Merci ausgeschwat. Hien huet der Gemeng lechternach an alle konventionéierte Gemengen seng Dankbarkeet fir hir finanziell Participatioun ausgeschwat, fir dass d'Kanner, déi Jugendlech an och déi erwuesse Schüler weiderhi vun enger exemplaresch musikalescher Ausbildung an de Gemenge kenne profitéieren.

Matgedeelt vun der Museksschoul

Aus der Gemeng Waldbëlleg goufen ausgezeecht:

- Anne CHRISTNACH, danse classique, Diplôme du premier cycle;
- Lis FALTZ, Percussion latine, Diplôme du premier cycle;
- Sarah FERREIRA, danse classique, Diplôme du premier cycle;
- Christine HUSTING, formation musicale accélérée, Certificat de la division inférieure;
- Anne-Sophie LUIS, combo, Diplôme du premier cycle; guitare électrique, Certificat intermédiaire du deuxième cycle;
- Sara FERREIRA PEIXOTO, lecture-déchiffrage piano, Certificat du degré inférieur; piano, Diplôme du deuxième cycle;
- Noémie REUTER, flûte traversière, Diplôme du premier cycle;
- Alana SANCHEZ BRUNO, formation musicale, Certificat de la division inférieure;
- Ulrike SAUER, lecture-déchiffrage et transposition, Certificat du degré inférieur; saxophone, Certificat intermédiaire du deuxième cycle.

DE BICHERBUS

Säit wéini gëtt et de Bicherbus? E klengen Historique.

Den éischte Bicherbus ass 1982 just am Norde gefuer. 1989 fueren 2 Camionen, een am Norden an een zu Esch/Uelzecht. 1995 ass d'Ausléinen am Bicherbus informatiséiert ginn. Säit 2009 sinn d'Tournéeën nach eng Kéier ausgebaut ginn (op 15) am 3-Wochen-Rhythmus. Säit 2013 ass de Bicherbus u bibnet.lu ugeschloss a säit 2015 ass de Bicherbus-Fong accessibel via a-z.

Wou fiert de Bicherbus?

De Bicherbus mécht 15 Tournéeën (T01-T15) a ganz Lëtzebuerg an zerwéiert 80 Gemengen, déi keng eege Bibliothék hunn. E fiert all Dag, och während de Vakansen, ausser sonndes, op den Tour.

Wéi eng Bicher fënnt een am Bicherbus?

Hei gëtt et en enorme Choix u Bicher op Lëtzebuergesch, Franséisch, Däitsch an och Englesch fir jonk an al. Et ginn Hörbicher, Tonie Figuren an DVDen. D'Theeme si Krimien, Literatur (liicht souwéi klassesch), Biographien, Wëssenschaft, Reesen, Déieren an d'Natur, de Gaart, Medezin ... Ausserdeem kann ee Bicher bestellen, déi an eisen éffentleche Bibliothéike stinn.

E puer zousätzlech Infoen

Däitsch Bicher ginn am meeschte gelies. Bis elo sinn 37.000 Dokumenter ausgeléint ginn; op engem Samschde kënnen et der 1000 sinn.

Wou steet de Bicherbus an der Gemeng Waldbëlleg?

Um Parking beim Chrëschtnecher Fussballsterrain. E bleift 30 Minutte stoen.

Zu wéi engen Zäite kënnt de Bicherbus?

Den Tour an d'Gemeng Waldbëlleg (T08) ass ëmmer donneschdes, all 3 Woche vun 10:55 - 11:25 Auer (am FUUSS sinn d'Datumer opgeléicht).

Wéi kann ee Member vum Bicherbus ginn?

Fir Member ze ginn, féllt een eng Fiche aus, déi een am Bicherbus kritt oder um Site vun der Nationalbibliothék: www.bicherbus.lu. Dës Fiche gëtt een engem Mataarbechter beim éischte Passage am Bicherbus of. D'Aschreiwung ass 2 Joer gülteg.

Et kann ee sech Bicher *sur place* ausléinen, mee och op Bestellung. D'Bestellung via a-z soll wéinstens 5 Aarbechtsdeeg am Viraus gemaach ginn. Bis zu 20 „Dokumenter“ (also Bicher, DVDen, Tonie Figuren)

kënnen ausgeléint ginn, déi ee bis zu 42 Deeg hale kann. Si kommen hannescht an de Bicherbus, oder se kënnen an d'automatesch Retourkëscht bausse virun der Nationalbibliothék um Kierchbiërg geluecht ginn.

Gëtt et eng Zesummenarbecht tëscht Bicherbus a Schoul?

Am Bus hunn ech eng Mamm begéint, déi reegelméisseg Bicher ausléint fir hir Kanner, déi schonn an der Schoul sinn. Kéint de Bicherbus net mat de Schoulen zesummeschaffen? Dat geet net méi, krut ech gesot, well et eng Saach vu Responsabilitéit wär. Wee géif, z.B., fir beschiedegt oder verluere Bicher opkommen? De Bicherbus ënnersteet dem Kulturministère, an d'Schoul dem Educatiounsministère. D'Schoule benotzen de Bicherbus säit e puer Joer net méi; mee si hunn e Budget fir hir eege Bibliothéiken. Wéi schued! Ech hat mer virgestallt, datt d'Léierpersonal de Kanner d'Bicher an engem ganz aneren Ëmfeld wéi dem Schoulsall kéint méi nobréngen. Dee flotte Bus wär alt nach eng Geleeënheet méi, de Kanner ze hëllef, dat richtegt Buch fir si ze fannen, sou dass si de Spaass um Liese behalen.

Virdeel an Accessibilitéit vum Bicherbus

Hei fënnt ee Bicher, déi speziell erausgesicht gi si vu Bibliothecairen, well se ënnerhalen, interessant oder informativ sinn oder zäitlos Theeme behandelen. D'Bicher kaschten näischt: Si ginn ausgeléint. Et geet also net drëm, Gewënn op de Bicher ze maachen, mee de Kanner, Jugendlechen oder Erwuessenen Zougang zur Allgemengbildung ze ginn. Mer wëssen all, datt liese gutt ass: fir d'Fantasie, fir z'entspanen, fir d'Konzentratioun ... De Bicherbus ass eng weider Méiglechkeet d'sozial Ënnerscheeder ze verkleinere.

Leider kënn de Bicherbus an d'Gemeng Waldbëlleg op engem normale Schaff- a Schouldag an ass also net wierklech fir jiddereen accessibel.

Mee et kann een op anere Plazen an zu aneren Zäiten an de Bicherbus klammen. Donneschdes nomëttes steet de selwechte Bicherbus an der Fiels (vu 14:05 - 14:45 Auer, am Chemin Antoine Zinnen). A samschdes moies ass e vun 11:20 - 11:50 Auer zu Hiefenech op der Haaptstrooss .

Quellen: www.bicherbus.lu, gouvernement.lu (bicherbus historique), Gespräich mam Michel Molinaro, Responsabel vum Bicherbus, a mat de Mataarbechter vum Tour T08

Text a Fotoen: Isabelle Oberlé

VIRUN 80 JOER: D'ARDENNENOFFENSIV

Nodeems déi Alliéiert 1944 an der Normandie gelant waren, hunn si séier e groussen Deel vun Nordfrankräich an der Belsch eruewert. Mee am September ass den Ugrëff op Arnheim schifgaangen an déi amerikanesch Arméi ass net méi virukomm. Dovunner huet den Hitler profitéiert, fir e Géigenugrëff ze starten, déi sougenannten Ardennenoffensiv oder Rundstedtoffensiv, op Englesch *Battle of the Bulge*. Zil war den Hafen Antwerpen, iwwer deen de gréissten Deel vum Ravitaillement vun den amerikaneschen Truppe gelaf ass. Vun de rengen Zuelen hir huet et gutt fir déi Däitsch ausgesinn: D'Wehrmacht hat dräimol méi Zaldoten op der Plaz ewéi d'amikanesch Arméi.

Déi 6. SS-Panzer-Armee sollt tésche Monschau (Montjoie) a Losheim ugräifen, 200 km wäit bis op Antwerpen. Déi 5. Panzer-Armee vum General Hasso von Manteuffel huet d'Brécken iwwer d'Maas bei Andenne, Namur, Dinant a Givet viséiert. Déi 7. Armee sollt téschent Veianen an lechternach duerchbrieche bis op d'Linn Wasserbëlleg-Miersch-Maartel-Libramont-Dinant. Mee keng vun deenen Arméien ass wäit komm.

Bei eis an der Gemeng hat déi amerikanesch Arméi de 14. Dezember zu Haler Stellung geholl. Dem Lt.-Colonel Ruhlen säin Hauptquartéier war am Haus vun der Famill Ewers an der Henerecht. De 16. Dezember 1944 moies fréi huet déi däitsch Artillerie déi amerikanesch Truppen

zu Haler bombardéiert. Dem Lt-Colonel Ruhlen no sinn an enger Stonn 800 bis 900 Granaten zu Haler ageschloen.

An der nächster Nuecht hunn d'Amerikaner sech vun Haler op Sowelbuer zrëckgezunn. D'Famill Ewers ass an der Nuecht laanscht de Bësch vum Seitert op de Kitzebuer geflücht, wou si Famill haten. Mee och do hu Granaten ageschloen. D'Famill ass op Dippech gezunn, wou si bis Enn Mäerz 1945 bei Famill konnte bleiwen.

De 17. Dezember gouf Waldbëlleg vun den Däitsche bombardéiert a besat. Déi nächst Deeg koum et dunn zu Bombardementen vun den Amerikaner, déi de 24. Dezember ugegraff an de 25. Dezember 1944, op Chrëschttag, Waldbëlleg an Haler definitiv befreit hunn. Am Laf vum Januar 1945 hunn déi däitsch Truppen sech missen op hir Stellungen vu virun der Offensiv zeréckzéien, déi domat definitiv echouéiert war.

Eng Millioun Zaldoten hate bei där Offensiv matgemécht. Fir déi amerikanesch Arméi war d'*Battle of the Bulge* déi gréisste Schluecht am Zweete Weltkrich an och déi bluddegst; 20.000 Gle si leiebliwwen.

Dëse Bäitrag vum Marc Barthelemy ass e kuerze Resümmee vum Artikel vum Marcel Ewers aus dem FUUSS Nummer 1 vun 2020.

Night Vigil 2019 zu Waldbëlleg. Fotoen: Damaris

Vill **Artikelen iwwer d'Ardennenoffensiv** sinn am Waldbëlleger Buet an am FUUSS publizéiert ginn. Dës Publikatioune sinn ze fannen iwwer de Site www.waldbillig.lu, am Menü ënner dem Titel *Commune* an der Rubrik *Archives Publications*, op *Archives* klicken.

- Buet 2000, Nummer 2, Säite 15 bis 23. Die letzten Tage im Leben des Louis F. Schwall, Gl. Das 11. Regiment der 5. US-Infanterie befreit Waldbillig, Müllerthal und Haller. Die Gemeinde Waldbillig ehrte einen in Haller gefallenen amerikanischen Soldaten. Vum Marcel Ewers-Bartimes
- Buet 2003, Nummer 1, Säiten 18 bis 24. Waldbilliger Freiwillige der Brigade Piron. Tagebuch des Jean-Pierre Majerus. Vum Marcel Ewers.
- Buet 2003, Nummer 2, Säite 24 bis 27. General Georges S. Ruhlen, der Verteidiger von Haller, ist tot. Vum Marcel Ewers.
- Buet 2004, Nummer 1, Säiten 20 bis 25. Joseph Jung. Mitglied der Brigade Piron. Vum Marcel Ewers.
- Buet 2004, Nummer 1, Säiten 30 bis 32. In memoriam Erny Gillen. Vum Marcel Ewers.
- Buet 2004, Nummer 2, Säiten 18 bis 27. La bataille des Ardennes. Vum Marc Gloden
- Buet 2005, Nummer 1, Säiten 42 bis 48. Kriegserinnerungen von Ney-Lorang Irène, damals 8 Jahre alt.
- Buet 2005, Nummer 1, Sait 49. Aloyse Nilles vu Waldbëlleg, Affer vum Nazi-Regime.
- Buet 2005, Nummer 1, Säite 50 bis 51. Pierre Oé zu Haler verstoppt. Marcel Ewers
- Buet 2005, Nummer 1, Säite 54 bis 55. D'Monument tëscht Waldbëlleg a Chrëschtnech, d'Monument zu Haler, d' Lourdes-Grott an der Siwebaach bei Haler.
- Buet 2005, Nummer 2, Säite 17 bis 22. Erlebnisse von Jacques Engling aus Christnach. Marcel Ewers
- Buet 2006, Nummer 1, Säite 34 bis 39. Die Odyssee von Fred Schuller. Brian Schwall ist tot. Vum Mars Ewers
- Buet 2006, Nummer 2, Säiten 22 bis 25. Von den Nazibonzen verschleppt. Jeanne Huss-Medernach
- Buet 2009, Nummer 2, Säiten 23 bis 28. 65 Jahre Rundstedt-Offensive. Marcel Ewers
- FUUSS 2015, Säiten 201 bis 2018. Déi grouss Ausstellung zu Waldbëlleg: 70 Joer Enn vun der Ardennenoffensiv an eiser Gemeng
- FUUSS 2015, Säiten 219 bis 228. Aus dem Tagebuch von Arthur Funck aus Waldbillig.
- FUUSS 2017, Säiten 251 bis 254. Der zweite Weltkrieg in Waldbillig. Vun der Irène Ney-Lorang
- FUUSS 2020 Nummer 1, Säiten 88 bis 90. Den Zaldot Robert (Bob) Rich – en Temoignage vu sengem Enkel
- FUUSS 2020 Nummer 1, Säiten 93 bis 94. Night Vigil zu Waldbëlleg. Vum Marc Barthelemy
- FUUSS 2020 Nummer 1, Säite 95 bis 97. Chief Warrant Officer Howard S. Liddic. Corporal Louis Friend. Private First Class Louis Frederick Schwall. Vum Christian Pettinger
- FUUSS 2020 Nummer 1, Säiten 98 bis 101. Vor 75 Jahren brach bei uns die Rundstedt-Offensive aus. Marcel Ewers.

SOCIÉTÉ PRÉHISTORIQUE LUXEMBOURGEOISE S. P. L.

D'Generalversammlung vun der S. P. L. ass samschdes, den 1. Mäerz um 15:00 Auer um Kärespäicher vun der Heringer Millen am Mëllerdall.

Foto: NGPM

S. P. L. an NGPM

D'Vertrieder vun der S. P. L. Denise Leesch a Georges Schaul hunn de 26. November 2024 un der Reunioun deelgeholl, déi den Natur- & Geopark Mëllerdall (NGPM) wéi all Joer fir seng 80 Partner am Kulturzenter A Schmaddszu Bäerdref organiséiert hat. Do huet den Direkter vum NGPM ënner anerem drop higewisen, datt de Statut als Unesco-Park 2025 evaluéiert gëtt an datt Reisduerf als 12. Gemeng dem NPGM wëllt bäitrieden. Dat ass eng gutt Norricht fir d'S. P. L., well an der Gemeng Reisduerf gëtt et e wichtege neolithesche Site, op deem eng Partie Membere vun der S. P. L. ewéi z. B. de Marcel Ewers prospektéiert hunn.

D'Denise Leesch an de Georges Schaul hunn d'Aktivitéite vun der S. P. L. virgestallt. Bei där Reunioun ass de Kontakt zustane komm mat engem Restaurateur vun der Wallenduerfer Bréck, dee gäre géif a sengem Etablissement eng Vitriinn opstelle mat archeologesche Fondstécker aus der Region. Esou eng Vitriinn gëtt et jo schonns am Restaurant Brimer um Grondhaff.

Aarbechtsgruppe vun der S. P. L.

Prehistoresch Sitten:

De Carlo Glod ass Student op der Universitéit vun Innsbruck an hien huet ugefaangen, d'Kollektioun vum Roger Wagner mat Stécker aus der Suelwueber Géigend ze ënnersichen am Kader vun der Etude iwwer d'Regioun Beaufort-Irmsdref-Miedernach-Waldbëlleg. Den Här Glod schreift säi Master iwwer den Thema Siedlungsarchäologische Untersuchung des „Fundstellenkomplex N“ anhand von Oberflächenfunden aus der Region Beaufort/Ermsdorf/Medernach/Waldbillig (Großherzogtum Luxemburg).

D'S. P. L. huet jo eng Bourse vun der Fondatioun Schleich-Lentz kritt, fir esou Recherchë méiglech ze maachen, an en Deel dovunner geet un d'Universitéit Innsbruck.

D'Visite am November vum erfuerene Schwäizer Archeolog Urs Leuzinger huet et erlaabt, déi wëssenschaftlech Demarche ze diskutieren an esouwuel methodologesch Aspekter ewéi d'Strategie vun der Recherche festzeleeën. D'Konferenz vum Här Leuzinger den 8. November iwwer neolithesch Séi-Siidlung war gutt besicht.

Da war en Echange mat der Generaldirektion Kulturelles Erbe Rheinland-Pfalz (GDKE) iwwer d'Gestioun vun de Kollektiounen, déi lëtzebuergesch oder däitsch Prospekteren hannerloossen, an an deenen dacks Stécker

Carlo Glod bei der Aarbecht

Excursioun de 16. November vun der S. P. L. op de Ferschweiler Plateau bei de virchrëschtliche Menhir Fraubillenkreuz.

sinn aus deenen zwee Länner. D'S. P. L. schafft drun, net nëmmen déi Kollektiounen a gudden Konditiounen ze versueren, mee och e grenziwwergräifende Programm an d'Wee ze leeden, fir vun 2027 un déi Kollektiounen wëssenschaftlech ze erfaassen. D'Etude iwwer d'Regioun Beaufort-Iermsdref-Miedernach-Waldbëlleg ass do eng wichteg éischt Etapp.

Georessourcen:

D'Membere vun deem Grupp siche virun um Terrain no Stécker aus dem Emsium, der leschter Stuf vum éischten Deel vum Devon, d.h. dem Zäitraum vu viru 407,6 bis 393,3 Milliounen Joer. Eng kartografesch Dokumentatioun ass amgaangen.

Sandsteen:

De Grupp huet vill mënschlech Spuere fonnt op de Steng a Fielse vum Mëllerdall. En huet als Objektiv eng aktualiséiert Versioun vum Dokter Ernest Schneider sengem Standardwierk *Material zu einer archäologischen Felskunde des Luxemburger Landes* vun 1939, mat eventuell Iwwersetzungen op Franséisch an Englesch. Bei där Arbecht wir Hëllef wëllkomm! Kontakt: Jerry Grün gruen@pt.lu, Georges Jomé georges.jome@education.lu.

Bibliothéik:

Dee Grupp schafft mat der Nationalbibliothéik BnL zesummen, fir all Bulletine vun der S. P. L. am digitale Katalog vun der BnL ze erfaassen.

D'Bibliothéik vun der S. P. L. ass am Moment am Mëllerdall am alen Hotel des Cascades um Rez-de-chaussée. Si gouf do den 1. Oktober 2024 ageweit. Si ass op fir jiddwereen all drëtte Mëttwoch vum Mount, nomëttes.

*Matgedeelt vun der S. P. L.
Iwwersetzung: Marc Barthelemy
Fotografen: S. P. L.*

UERGELFRËNN WALDBËLLEG

E Sonndeg, den 20. Oktober 2024 huet de Luxembourg Purcell Choir ënner der Leedung vum Nicolas Billaux e Concert vun A-Cappella Gesäng an der Waldbëlleger Kierch gesongen, mam Titel „Darkness and Light, Sorrow and Joy“.

De Luxembourg Purcell Choir ass duerch eng Kollaboratioun tëscht dem franséische Chouerdirekter Nicolas Billaux an dem President vun den Uergelfrënn Henry Wickens entstanen. Si hu Chouersänger aus hirer Bekanntschaft rekrutéiert fir e Concert de 7. Mee 2022, och zu Waldbëlleg, wou si Kierchelidder vum englesche Komponist Henry Purcell gesongen hunn – méi wéi zwee Joer nom ursprénglech geplangten Datum vum 15. Mäerz 2020, wou de Covid jo e Stréch duerch esou vill Rechnunge gemaach huet.

Fir dës zweet Sortie hu mir decidéiert, e Programm vun A-Cappella Lidder zesummenzestellen, deem als Thema Däischtert a Liicht, Trauer a Freed sollt hunn, am geeschtleche wéi am weltleche Sënn. Ugefaangen huet de Concert mat zwee Lidder, an deenen et ëm d'Liicht vun der Sonn a vum Mound goug: dat Vesper-Lidd „Hail,

Gladdening Light“ vum Charles Wood an „Hääd Ööd“ („Gutt Nuecht“) vum jonken estnesche Komponist Pärt Uusberg.

Den zweeten Deel vum Concert huet mat engem Lidd vum Gustav Holst (1874-1934) ugefaangen: „I Love my Love“; duerno koum dem Pierre de la Rue (1452-1518) säin „O Salutaris Hostia“, dem Thomas Tomkins (1572-1656) säin Trauerlidd: „When David Heard that Absalom Was Slain“ an dem schottesche Komponist Sir James MacMillan (*1959) säi glänzend Advents-Lidd „O Radiant Dawn“.

Déi éischt zwee Lidder am drëtten Deel waren déi 2 Versiounen vum „Ubi Caritas“ vum Maurice Duruflé (1902-1986) a vum norwegesche Komponist Ole Gjeilo (*1978). Duerno koum e Shakespeare-Lidd vum Finn Jussi Chydenius (*1972) deem e ganz däischter-witzegen Text aus dem „Cymbeline“ „Fear no More the Heat o' th' Sun“ vertount. Ofgeschloss huet dësen Deel mam Karfreideg-Lidd „Sepulto Domino“ vum Jan Dismas Zelenka (1679-1745).

De leschten Deel vum Concert hat zum Thema Liicht am Sënn vun Hoffnung: „The Shower“ vum

Edward Elgar (1857-1934); dem Paul Smith (*c. 1984) säin „Nunc Dimittis“, an dat lescht Wierk um Programm, den „Da Pacem“ vum groussen Arvo Pärt (*1935). De Publikum vun enge 45 Leit huet begeeschtert fir eng Zugab geklappt, woubäi mir „The Lamb“ vun engem anere grouse Zäitgenossen, dem John Tavener (1944-2013) gesongen hunn.

D'Moderatioun war vun Henry Wickens, Jeanne Letsch an Anne Schiltz. En extrae Merci geet un d'Jeanne Letsch, déi fir eis d'Dummeldenger Kierch als Proufsall organiséiert hat. Do ass och e Freideg, den 18. Oktober eng oppe Generalprouf gesonge ginn.

Et hu gesongen:

Sopran: Victoria Carrande Herrero, Claudette Meyers, Tuulia Pasanen-Klaine, Anne-Marie Schmitz, Jennifer Schofield, Lucie Šnytová;

Alt: Andrée Hanck, Jeanne Letsch, Andrea Murphy, Anne Schiltz, Jane Wickens;

Tenor: Tom Everett, Muriel Nsunda, Mick Swithinbank;

Bass: Ralph Hanck, Richard Surges, William Stock, Henry Wickens.

Fir Ären Agenda 2025 notéiert lech wgl. déi hei Datumen:

Sonndes, de 16. Mäerz zu Haler an der Kierch:

Requiem vum Gabriel Fauré – Gedenk-Concert un den Alan Carlisle (1948-2020) ënner der Direktioun vum Robin Alder. Uergel: Jean Olinger. Et sungen: Friends of Alan.

De Concert ass net zu Waldbëlleg, mee zu Haler, well den Alan do gewunnt huet.

Sonndes, de 26. Oktober zu Waldbëlleg an der Kierch:

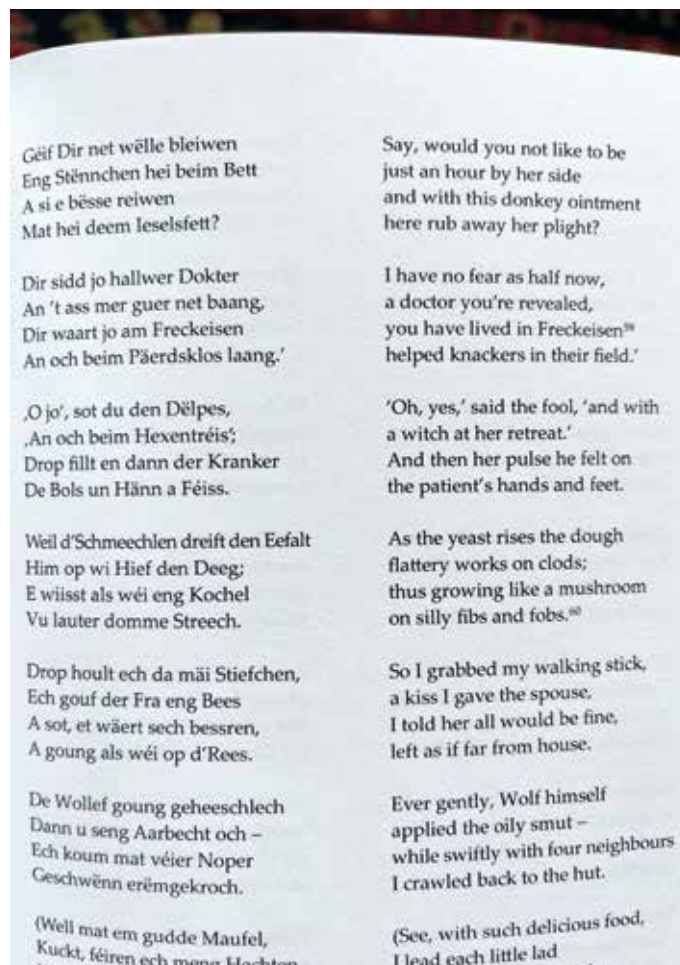
Uergelrecital mam Lawrence Bacon (Birmingham, UK), Uergelstécker vu Meeschter aus der englescher Renaissance.

*Text: Henry Wickens.
Fotoen: Andrée Hanck*

Foto: Damaris

DE REENERT – REYNARD THE FOX

Den nei gegrënnte Verlag Editions Isola publizéiert déi éischt integral Iwwersetzung vum Michel Rodange sengem Meeschterwierk Reenert op Englesch. Et ass eng zweesproocheg Ausgab, mam lëtzebuergeschen an dem engleschen Text nieftenee gesat, mat ausféierleche Foussnouten, Resümmeen a Commentairen.

Dëst Wierk ass am Bichereck zu lechternach ze kréien a kascht 25 Euro.

*Michel Rodange. REENERT.
De Fuuss am Frack an a Maansgréisst.
Translated by Jeff Thill.
Éditions Isola. Echternach 2024.*

Foto: Damaris

LIEWEN AN DER GEMENG // VIE RURALE

Foto: Olivier Glod

AWEIUNG VUM ROND-POINT PRÄITELER BRÉCK MAT DER FOUSSGÄNGER-ËNNERFÉIERUNG

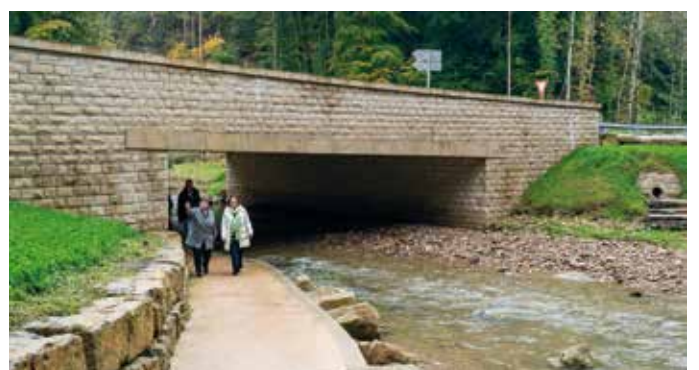
Am Juli 2022 hunn déi wichteg Aarbechten am Mëllerdall fir de Bau vum Rond-Point op der Präiteler Bréck mat enger Foussgänger-Ënnerféierung ugefaang. Zil war et, dës geféierlech Kräizung am Mëllerdall fir jidderee méi sécher ze maachen, sief et fir den Auto, de Vëlo an de Foussgänger, an den heefege Verkéiersaccidenter, déi op där Plaz stattfonnt hunn, entgéintzewierken.

Op Initiative vun de Gemenge Waldbëlleg a Konsdref konnt de Bau vun der Foussgänger-Ënnerféierung an de Projet vun der Stroossebauverwaltung vum Aménagement vun engem Rond-Point afléissen a realiséiert ginn. D'Foussgänger-Ënnerféierung verbënnt d'Wanderweeër mateneen a bréngt d'Touristen an d'lokal Wanderer sécher un hiert Zil. Foussgänger a Mountainbiker brauchen net méi iwwer d'Strooss vum CR118 ze goen an ze fueren, mee ginn elo op de Wee vun der Ënnerféierung laanscht d'Schwarz lernz geleet.

No enger Bauphas vu ronn 2 Jar konnten d'Aarbechten am Juni 2024 fäerdeg gestallt ginn. Déi laangjäreg provisoersch Bréck, Ëmweeër, Deviationsen a rout Luuchten sinn elo endlech Geschicht. E wichtege Projet deen de Mëllerdall e Stéck mei attraktiv a sécher mécht ass elo ofgeschloss.

De 14. Oktober 2024 huet déi feierlech Aweiung vum Rond-Point mat der Foussgänger-Ënnerféierung stattfonnt, am Bäsinn vun der Madamm Yuriko Backes, Ministesch fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten, de Representantë vun der Administratioun vu Ponts et Chaussées, dem Tourismusministère, de politesche Verrieder vun de Gemenge Konsdref a Waldbëlleg mat hire Mataarbechter, de Buergermeeschteren aus den Nopeschgemengen, dem ORT Mëllerdall, dem Leader Region Mëllerdall, dem Här Claude Agnes, deen de Rond-Point naturno gestalt huet, an aneren Invitéen, déi elo net genannt sinn.

*Text: Martine Dimmer, Joëlle Duschang
Fotoen: Olivier Glod*

ADVENTSFÄNSTER UM FRECKEISEN

Den 21. Dezember war de Besuch vun der Adventsfenster am Haus Nummer 11 um Freckeisen, an der Distillerie ...

Eng ganz Partie Noperen a Frënn ware komm. Et war e regionalen Event; d'Strooss laanscht d'Haiser 9, 11 an 13 um Freckeise mécht net nëmmen d'Grenz mat der Ärenzdaller Nopeschgemeng, mee och vun eisem Kanton lechternach mam Kanton Dikrech an eiser Region Osten mat der Region Norden.

Et goug nawell bis spéit an d'Nuecht. Fir lessen a Gedrénks an och fir Musek war gesuert!

Text: Marc Barthelemy; Fotoen: Marc Barthelemy, Chrëscht Berens

ADVENTSFÄNSTER ZU BËLLEG

Schonns den 20. Dezember war de Besuch vun enger Adventsfenster zu Waldbëlleg. An do ass nawell gesong ginn, esou wéi dat sech an engem musikaleschen Haus passt.

Fotoen: Damaris

ADVENTSFÄNSTER-TRËPPELTOUR MAT DER BEWEEGUNGSKOMMISSION

Freides, de 27. Dezember 2024 hat d'Bewegungskommissioun hiren Adventsfenster-Trëppeltour. Bei kalen Temperature waren eng 30 Leit owes zesummen déi schéin dekoréiert Fënsteren zu Haler, souwéi d'Grotte an d'Halerbach kucken. Uschléissend hu mer zesumme bei der leschter Fënster, bei der Famill Wagner e gudde Glühwäin an e Stéck Stolle genoss. Ob dëser Plaz wëlle mir der Famill Zinnen villmools Merci soen, dass si d'Grotte an de Wee sou schéi beliicht hate fir eisen Tour. E ganz grouse Merci geet un d'Famill Wagner, fir den Tour bei hinne gemittlech beim Feier op en Enn goen ze loosser.

Leit, déi nach Iddien oder Ureegunge fir d'Bewegungskommissioun hunn, kenne gär un eis oder d'Gemeng eruntrieden.

Text: Liz Henx; Fotoen: Romain Wies

CHRÛSCHTMAART OP DER HERINGER MILLEN

Um 2. Adventsweekend war et nees esouwäit. De Syndicat d'initiatives vun der Gemeng Waldbëlleg asbl. huet de Chrëschtmaart op der Heringer Millen organiséiert. Op ganzer 24 Stänn konnt een esouwuel flott handgemachte Producten, eege Kreatiounen, Chrëscht dagscadeauen, ewéi och eppes fir den Duuscht oder den Honger kafen. Trotz deem net grad esou agreabele Wieder war de Maart gutt besicht.

Op dëser Plaz wollte mir d'Geleeënheet notzen, fir den Aussteller, de lokale Veräiner awer och all de Visiteuren e grouse Merci ze soen.

Syndicat d'initiatives vun der Gemeng Waldbëlleg asbl.

BRASSERIE HERINGERMILLEN

De 24. September 2024 huet d'Heringermillen d'Dieren erëm opgemaach.

Vum Christophe Proseri, Chefkach a Bedreiwler, wollt ech wëssen: Wéi gesitt Dir déi éischt 3 Méint?

An e puer Wieder: spannend, frou an der Gemeng Waldbëlleg „ukomm“ ze sinn, dankbar fir dee ville positive Feedback.

Zil bleift et, dass d'Leit sech op der Heringermillen wuel fillen. De Christophe Proseri fënnt, dass den Numm „Brasserie“ schonn di relax a frëndlech Atmosphär suggeréiert.

An der heller Annexe vun der bal 400 Joer aler Mille fënnt ee Gemittlechkeet, eng lieweg Ambiente a Plate fir jiddereen: Mol méi raffinéiert Menue fir de Genéisser, awer och defteg Platen, fir de Wanderer, fir Grouss a fir Kleng, an alles ass mat Léift an Know-how preparéiert.

De Christophe Proseri ass säit bal 15 Joer aktiv als Kach an als Entrepreneur, och an der Stad Lëtzebuerg. 2023 huet hien de Victoria vum Berdorfer Eck opgemaach. Hie betount seng Léift zu handgemaache Produiten a wëll seng Passioun fir d'Kache weiderverméttelen. Hien orientéiert sech un der Maxim vum Paul Bocuse: Bien faire un travail ne prend pas plus de temps que de le faire mal, also soll ee seng Aarbecht gutt maachen!

D'Ouvertureszäite sinn am Moment nach donneschdes bis samschdes vun 12 bis 21:30 Auer a sonndes vun 12 bis 16 Auer. Donneschdes a freides ass elo nach tëscht 14 an 18 Auer zou. Ab Abrëll ass d'Kiche riichtduerch op. Dofir gëtt nach Verstärkung gebraucht, fir datt den Team vun der Heringermillen optimal fonctionéiert.

Gitt op d'Website:
www.heringermillen.lu

Fotoen an Text: Isabelle Oberlé

LA BOTTEGA: ET GËTT ERËM GUDDE KASCHT ZU HALER!

Säit e puer Méint hu mer eng nei Business Venture an eiser Gemeng: La Bottega, gegrënnt vum beschtbekannte Kach Ben Weber a senger Fra Alexandra Pancher.

Hiert Konzept orientéiert sech un deem vun der italieenescher Bottega, eng Zort Epicerie-Delikatess-buttek, wou ee virum oder nom Akafen eng Taass Kaffi mat engem Stéck Taart oder Kuch ka genéissen.

Der Alexandra hir Spezialitéit ass d'Pâtisserie, während dem Ben seng dat Agemaachtent ass. Dobäi schaffen si an enker Zesummenaarbecht mat de lokale Baueren, Geméis- an Uebstproduzenten, Bäcker a Metzler. D'Produite vun hei gi verwäert, jo veredelt wann de Ben seng agemaachte Bolognaise, Paschtéitenzooss, Chili con Carne, Zoppen ... kacht oder d'Alexandra hir lecker Kuchen an Taarte baakt.

Nohaltegkeet ass e wichtegt Thema an hirem Konzept: kuerz Distanzen, eng Wuer haltbar ze maachen, fir se méi spéit ze genéissen. Et gëtt näischt ewechgehäit; de Know-how vun deenen zwee Entrepreneure léisst dat net zou!

An der Bottega fënnt een nieft Hausmaacher-Wuer och eng Hellewull Artikele vun anere Lëtzebuurger Produzenten: Geméis, Uebst, Mëllechartikelen, Wäin, Brout an aneres méi.

Eng richtig Epicerie fine, mee och eng Plaz wou een a Rou dat Alldeeglecht akafe kann – just eeben, esou wäit et geet, Made in Luxembourg!

Op meng Fro, ob di vill Aarbecht an dee groussen Asaz sech lounen, äntweren d'Alexandra an de Ben mat engem kloren „Jo“. Si hu vill Succès bei eis an der Gemeng an uechter d'Land. Am Summer kënn nach d'Clientèle vum Camping dobäi.

Wat kënnen mer eis an Zukunft vu La Bottega erwaarden? De Ben schwätzt voller Begeeschterung vun engem „Chef's Table“, mat engem raffinéierte, mee net annoncéierte, Menü, wou d'Leit (12 bis 16) sech umelle kënnen. Sou kann ee mat Kollegen, mee awer och mat Leit, déi een net onbedéngt kennt, e flotte Moment bei engem gudde Maufel erliewen. Am Summer ass och d'Terrass op.

Am Wanter ass d'Bottega all Dag op, ausser méindes. An der Summerzäit ass vun 8.00 Auer un op. Fir méi Info gitt op d'Website: la-bottega.lu an abonéiert lech op d'Newsletter.

Adress:
20, rue Henerecht
L-6370 Haller
Tel. 00352 621 74 29 13

*Text: Isabelle Oberlé
Fotoen: Fiona Koster, Edutec sàrl*

D'VIRDEELER VUM GOLFSPORT

Eng Invitatioun un d'Awunner vun der Gemeng Waldbëlleg

Léif Awunner vu Waldbëlleg, Chrëschtnech a vun der Ëmgéigend,

Hutt Dir schon emol driwwer nogeduecht, wéi Dir Är Gesondheet verbessern, nei Frëndschaften schléissen an dobäi nach d'Schönheet vun eiser Region genéisse kënnt? Golf mécht dat alles méiglech – an nach vill méi!

Mat frëschem Elan an neien Iddie mécht de Petite Suisse Country Club seng Diere fir d'Gemeinschaft op. Ënner enger neier Leedung an enger erweideter Offer invitéiere mir lech häerzlech, d'Virdeeler vum Golfspill direkt virun Är Dier kennenzeléieren.

En neit Kapitel – Méi wéi nëmme Golf

D'Neiausriichtung vum Golf bréngt spannend Innovatiounen mat sech:

- **Neie Restaurant:** Eise Restaurant ass elo fir jiddereen op an offrëiert exzellente Gastronomie an enger atemberaubender Kuliss.
- **Accessibilitéit fir jiddereen:** E grousszügige Parking, deen einfach zougänglech ass, mécht Äre Besuch sou komfortabel wéi méiglech.
- **Trainingsméiglechkeeten:** Eis Trainingsanlag ass dat ganz Joer iwwer op – ofhängeg vun de Wiederkonditiounen.

Zousätzlech stäerkt Golf d'Zesummeliewen an der Gemeng, andeems et eng Plaz fir lokal Eventer, sportlech Aktivitéiten a wirtschaftlech Virdeeler gëtt.

Gesondheet a Liewensfreed – Golf als Schlëssel zu engem aktive Liewen

Eng Etüd vum renomméierte Karolinska-Institut weist: Golfer liewen am Schnëtt fënnef Joer méi laang wéi Net-Golfer. Bewegung un der frëscher Loft, d'Rou vun der Natur an den Austausch mat anere verbessern net nëmme Är kierperlech, mee och Är mental Gesondheet.

Firwat Golf gutt fir Är Gesondheet ass:

- **Méi laang liewen:** Golfer hunn e 40 % méi niddrege Risiko, fréizäiteg ze stierwen – onofhängeg vun Alter oder Geschlecht.
- **Bewegung a Konditioun:** Bei 18 Lächer leet Dir bis zu 10 Kilometer zrëck – ideal fir Häerz a Kreeslaf.
- **Stressofbau:** Filt, wéi den Alldag mat all Schlag an der frëscher Loft verflitt an Dir nei Kraaft tankt.
- **Kalorië verbrennen:** Bis zu 1.500 Kalorië pro Ronn – spillen Kalorien ze verléieren, mécht kaum eng aner Fräizäitaktivitéit méiglech!

Mental Fitness a Stärkt duerch Golf

Golf trainéiert net nëmmen de Kierper, mee och de Geescht:

- **Konzentratioun:** All Schlag verlaangt Planung a Prezisioun.
- **Koordinatioun:** De Schwong verbessert Gläichgewicht an Haltung.
- **Mental Stärkt:** Gedold, Ausdauer an den Ëmgang mat Erausforderunge ginn trainéiert – wäertvoll Fäegkeeten och fir den Alldag.

EXKLUSIV MEMBERSCHAFT FIR D'AWUNNER VUN DER GEMENG WALDBËLLEG

Als Zeeche vun eiser enker Verbindung mat der Gemeng bidde mir eng speziell Memberschaft fir all Awunner vu Waldbëlleg un. Profitéiert vun enger eenzegaarterger Geleeënheet:

- **25 % Remise op d'Joeresbeitrëg** (fir Erwuessener a Koppelen).
- **50 % Remise op den Droit d'Entrée.**

Wichtig: Dës Offer ass exklusiv fir Awunner vun der Gemeng Waldbëlleg verfügbar. Viraussetzung ass en aktuelle Wunnsëtzbeweis (net méi al wéi dräi Méint).

Dës Reduktiounen kënnen net mat aneren Offeren oder Aktiounen kombinéiert ginn.

Petite Suisse Country Club
CHIESCHACH - LUXEMBOURG

OFFRE SPÉCIALE 2025 - RÉSIDENTS WALDBËLLEG

ENTRY FEE 50%

• INDIVIDUAL MEMBER	1.000 EUR
• SPECIAL PRICE WALDBËLLEG	500 EUR
• COUPLE MEMBERSHIP	1.500 EUR
• SPECIAL PRICE WALDBËLLEG	750 EUR

ENTRY FEE CAN BE PAID UP 2 WEEKLY PAYMENTS

25% ANNUAL MEMBERSHIP FEE

• INDIVIDUAL MEMBER	1.440 / 12x120 EUR
• SPECIAL PRICE WALDBËLLEG	1.080 / 12x90 EUR
• COUPLE MEMBERSHIP	2.568 / 12x214 EUR
• SPECIAL PRICE WALDBËLLEG	2.160 / 12x180 EUR

THIS OFFER IS VALID EXCLUSIVELY FOR NEW FULL MEMBERS WHO RECEIVE MEMBERSHIP EXCLUSIVELY FROM THE FÉDÉRATION LUXEMBOURGEOISE DE GOLF + ASBL (ANNUAL FEE) THE OTHER ELEMENTS OF MEMBERSHIP ARE COMMON TO ALL MEMBERS

FÉDÉRATION LUXEMBOURGEOISE DE GOLF + ASBL ANNUAL FEE

• ADULT FLG	60 EUR
• ADULT ASBL	25 EUR

WWW.PETITESUISSECOUNTRYCLUB.LU

E Sport fir all Generatiounen

Golf fasziniert Mënsche vun all Alter a bitt eng wonnerbar Méiglechkeet, Zäit mat der Famill a Frënn ze verbréngen:

- **Fir Kanner:** Spilleresch Konzentratioun an Disziplin entwéckelen.
- **Fir Senioren:** Sanft a Bewegung bleiwen an d'Gelenker schounen.
- **Fir Familljen:** Gemeinsam Erfarunge schafen, déi an Erënnerung bleiwen.

Gitt Deel vun eiser neier Dynamik!

Kommt laanscht a gesitt selwer, wéi de Golf vu Chrëschtnech sech zu engem Treffpunkt fir Gesondheet, Gemeinschaft an Natur entwéckelt. Eis Equipe freet sech drop, lech bei enger onverbindlecher Schnupperstonn wëllkomm ze heeschen.

Erlieft d'Faszinatioun vum Golf - direkt hei zu Chrëschtnech!

Foto: Damaris

KLIMAPAKT AN NATURPAKT //
PACTE CLIMAT ET PACTE NATURE

KLIMAPAKT

Léif Bierger a Biergerinnen aus der Gemeng Waldbëlleg,

das ereignisreiche Jahr 2024 ist vorbei. In den Medien wurde berichtet, dass es als das wohl wärmste Jahr seit den Wetteraufzeichnungen in die Geschichte eingehen wird und als das Jahr, in dem zum ersten Mal das 1,5-Grad-Klimaziel überschritten wurde – viel früher als von den Experten erwartet. Wieder waren zahlreiche Krisen, die mit dem Klimawandel in Verbindung stehen, zu verzeichnen. Das Starkregenereignis von Valenzia mit 500 mm Niederschlag pro Quadratmeter hat uns in trauriger Weise gezeigt, wie verletzlich wir sind.

Die Gemeinde Waldbilling ist sich dieser Tatsache bewusst und arbeitet mit den ihr zur Verfügung stehenden Mitteln des Klimapaktes proaktiv an dieser Thematik. Im Folgenden möchte ich kurz auf die Arbeit des Klimateams und der Gemeinde eingehen.

Klimapakt-Audit:

2024 war für die Gemeinde ein wichtiges Jahr. Die Gemeinde hat sich im ersten Audit im Rahmen des Klimapaktes 2.0 erfolgreich in der Kategorie Silber positioniert

Foto: Bernhard Jäckel

und strebt bis spätestens 2030 die Goldzertifizierung an. Anlässlich des Klimapakttages im Juni 2024 wurde die Gemeinde zusammen mit anderen für ihr Engagement im Klimapakt ausgezeichnet.

Neben der Auszeichnung profitiert die Gemeinde nunmehr von jährlichen staatlichen Zuschüssen in Höhe von 32,50 Euro pro Einwohner, was in etwa 63.000 Euro (bei 1.948 Einwohnern in 2024) entspricht.

Umrüstung der Straßenbeleuchtung auf LED-Technik:

Gemeinsam mit dem Service des bâtisses wurde die in 2023 begonnene Umrüstung der Straßenbeleuchtung auf energiesparende und insektenverträgliche LED-Technik fortgesetzt.

Wärmeversorgung:

Erstmalig konnte im Bereich der Wärmeversorgung der kommunalen Gebäude ein Anteil von ca. 80 % an erneuerbaren Energien realisiert werden. Die zukunftsweisende Entscheidung für eine Heizentrale auf Basis nachhaltiger regionaler Energieträger (Landschaftspflegeholz und Hackschnitzel) trägt nun ihre Früchte und leistet einen entscheidenden Beitrag hierzu.

Personal-Klimapakt-Workshop:

Zum ersten Mal wurde in der Gemeindeverwaltung ein sogenannter Klimapakt-Workshop durchgeführt. Während der Veranstaltung wurden klimarelevante Themen und ihre Auswirkungen intensiv beleuchtet und auch Lösungsansätze gemeinsam diskutiert und erarbeitet. Diese Art

Foto:Filipe Soares

der Sensibilisierung und des Austauschs wurde von den Teilnehmern sehr positiv aufgenommen, und viele Teilnehmer wussten bereits von ihren positiven Erfahrungen in Bereichen wie Wärmepumpe-Photovoltaik zur Eigenstromnutzung, eMobilität, CO₂-Footprint zu berichten.

Super-DrecksKëscht-Zertifizierung:

Auch bei der Kreislaufwirtschaft hat sich die Gemeinde weiterentwickelt. So wurde sie in folgenden Bereichen mit dem „SuperDrecksKëscht-Qualitätslabel fir Betreiber“ ausgezeichnet:

- Schule
- Maison relais
- Gemeindeatelier
- Sporthalle mit Cafeteria

Klimawandel in der Schule:

Nachdem schon im vorletzten Jahr die Maßnahme „Nachhaltigkeit macht Schule“ erfolgreich durchgeführt wurde, war es nur konsequent, auch 2024 an die Jugend im Klimapakt zu denken. Der für die Klima-Agence tätige Trainer Marcel Barros hat die Schule für ihren guten Kenntnisstand der Schüler in Klimafragen gelobt und seine Sensibilisierungsmaßnahme, basierend auf den Enovos-Energieeinspar-Kits, erfolgreich abgeschlossen.

Nachhaltige Beschaffung:

Im Schöffen- und Gemeinderat wurden die vom Klimateam erarbeiteten Richtlinien für nachhaltige Beschaffung in der Gemeinde verabschiedet. Auf diese Weise soll sichergestellt werden, dass dem Nachhaltigkeitsaspekt

Foto: Marcel Barros

beim Einkauf von Produkten und Dienstleistungen Rechnung getragen wird.

Bürgerforum in Kooperation mit den Gemeinden Beaufort und Heffingen:

Am 2. Dezember 2024 fand ein Bürgerforum in Kooperation mit den Naturpark-Gemeinden Beaufort und Heffingen statt. Neben den jeweiligen Aktivitäten der Gemeinden im Rahmen des Klimapaktes lauschten die Teilnehmer dem Vortrag von Martin Schmitt (Energieberater bei der Klima-Agence) zur Thematik „PV-Eigenstromnutzung und Stromsharing“. Bei der anschließenden Diskussion brachten die Bürger ihre Erfahrungen ein, sodass ein äußerst anregender Dialog entstand. Zusammenfassend kann gesagt werden, dass es ein bereichernder Abend mit vielen Fragen, aber auch Antworten war.

Ausblick:

Die Gemeinde Waldbillig strebt in diesem Jahr noch ein Spezialthemenaudit im Bereich der Klimawandelanpassung an. Der Ausbau von weiteren gemeindeeigenen PV-Anlagen steht auf dem Programm. Darüber hinaus beteiligt sich die Gemeinde an der Initiative der Klima-Agence „SolarChallenge 2.0“ (<https://solarchallenge.lu/de/>), um auch die Bürger zur Nutzung der Sonnenenergie zu motivieren. Es bleibt nach wie vor noch eine Menge zu tun. Gerne nehmen wir vom Klimateam diese Herausforderung an. Ich möchte mich in diesem Zusammenhang noch einmal ganz herzlich bei den Mitgliedern des Klimateams und der Gemeindeverwaltung für das Engagement und die erreichten Ziele bedanken.

Bernhard Jäckel
(Klimapaktberater)

NATIONALEN TAG VUM BAM DE 16.11.2024 ZU CRUCHTEN AN DER GEMENG NOUMER

Mitte November ist traditionell die Zeit der „Journée nationale de l'arbre“, wenn im ganzen Land Bäume und Sträucher gepflanzt werden. Seit seiner Gründung im Jahr 2016 beteiligt sich auch der Natur- & Geopark Möllerdall mit seinen Mitgliedsgemeinden an diesem Event. Dieses Jahr hatte sich die Gemeinde Nommern als Gastgeberin bereit erklärt, um stellvertretend für alle 12 Mitgliedsgemeinden jeweils einen Baum des Jahres 2024 zu pflanzen. So wurden am Samstag, dem 16. November, 12 Echte Mehlbeeren (*Sorbus aria*, lux.: Millebier) entlang des Radwegs in Cruchten gepflanzt.

Obwohl es sich um eine heimische Art handelt, kommt sie hierzulande nicht besonders häufig vor und dürfte

somit den wenigsten Menschen bekannt sein. Als eher konkurrenzschwacher, mittelgroßer Baum (ca. 10 m) ist die Mehlbeere meist in Parks und Gartenanlagen zu finden.

Ihre Eigenart auch mit großer Hitze, längeren Trockenperioden und auf schwierigen Standorten gut zurechtzukommen, macht sie zu einem idealen Stadt- beziehungsweise Straßenbegleitbaum. Mit Blick auf den immer schneller voranschreitenden Klimawandel besteht durchaus die Möglichkeit, dass die Mehlbeere in Zukunft eine noch wesentlich wichtigere Rolle innerhalb unserer Dörfer und Städte, aber möglicherweise auch in unseren heimischen Wäldern spielen wird.

Nicht weniger wichtig ist die Mehlbeere für die heimische Tierwelt. Ihre weißen Blüten ziehen zahlreiche Insekten an, während die kleinen, gelb- bis scharlachroten, bis 1,5 Zentimeter großen Früchte (die an kleine Äpfel erinnern) gerne von Vögeln gefressen werden. Da sie bis tief in den Winter an den Bäumen verbleiben, stellen sie eine wichtige Nahrungsquelle dar.

Der Trivialname Mehlbeere bezieht sich übrigens vermutlich darauf, dass die reifen und getrockneten Früchte früher dem Brotmehl beigemischt wurden um dieses zu strecken und damit süßliches Brot zu backen.

Mikis Bastian

NATURPAKT – D’GEMENG WALDBËLLEG ENGAGÉIERT SECH

Die Gemeinde Waldbillig hat es geschafft: Durch das Erreichen der Basiszertifizierung zeigt sie, dass sie eine engagierte Partnerin in puncto Natur- und Wasserschutz ist.

Doch was ist der Naturpakt? Es handelt sich hier um ein Instrument welches im Jahr 2021 vom Ministerium für Umwelt, Klima und Biodiversität ins Leben gerufen wurde, mit dem Ziel den Natur- und Wasserschutz in den Gemeinden zu fördern.

Der Naturpakt ähnelt dem Klimapakt, mit dem Unterschied, dass Initiativen im Bereich vom Natur- und Wasserschutz finanziell gefördert werden. Der Naturpakt basiert auf:

- dem Nationalen Naturschutzplan
- dem Wasserbewirtschaftungsplan
- der Strategie zur Anpassung an die Auswirkungen des Klimawandels.

Die Gemeinde Waldbillig ist dem Naturpakt am 4. November 2021 beigetreten und verpflichtet sich somit Maßnahmen zur Wiederherstellung der biologischen Vielfalt umzusetzen. Die kommunalen Leistungen für den Natur- und Wasserschutz werden in Bezug auf die umgesetzten Maßnahmen aus dem dafür entwickelten Maßnahmenkatalog bewertet. Die Umsetzungen im Maßnahmenkatalog sind in sechs Themenbereiche eingeteilt:

- Naturschutz allgemein
- Offenland
- Wasser
- Wald
- Kooperation und Kommunikation.

Es gibt insgesamt 77 Umsetzungen, und die Gemeinde kann maximal bis zu 233 Punkte bekommen. Viele Umsetzungen wurden bereits in den vergangenen Jahren durchgesetzt. Anhand des Leistungsstandes wird der Zertifizierungszusatz berechnet und die Gemeinde erhält die Zertifizierung „Naturpakt Gemeng“. Für die Zertifizierung sind vier Stufen vorgesehen: „Basis (40 %)“, „Bronze (50 %)“, „Silber (60 %)“ und „Gold (70 %)“.

Um die Gemeinden mit der Umsetzung des Maßnahmenkataloges hin zu einer nachhaltigen Politik im Bereich des Biodiversitätsschutzes zu unterstützen, wird

ihnen ein Naturpakt-Berater gewährt. Die Gemeinde Waldbillig hat sich für eine interne Naturpaktberatung beim Natur- & Geopark Mëllerdall ausgesprochen und unterstützt somit die regionale Zusammenarbeit. Neben den Pflichtpersonen (Naturpaktschöffe, Förster, Naturpaktberater) welche im Naturpaktteam tätig sind, hatte die Gemeinde einen Aufruf an die Bürger gemacht, Mitglied des Teams zu werden.

Die Gemeinde Waldbillig hatte bereits ein Pflichtaudit im Februar 2023. Hier wurde die Ist-Situation der Gemeinde in puncto Natur- und Wasserschutz erhoben. 30,99 % der möglichen Punkte hatte sie schon in der Vergangenheit umgesetzt.

Im Juni 2024 ging die Gemeinde erneut auf den Prüfstand, und konnte die Basiszertifizierung mit 43,09 % erreichen.

Nachstehend die Bemerkungen der Auditorin:

Die Gemeinde Waldbillig wird fachlich sowie personell durch ihre Mitgliedschaft beim Natur- & Geopark Mëllerdall in Bezug auf die Belange des PACTE NATURE unterstützt. Die Gemeindevertreter im Naturpakt-Team sind motiviert, zusätzlich ist eine effektive Anleitung durch den Conseiller gegeben.

Durch sukzessiven, im Arbeitsplan („Chapitre 4“) beschriebenen Fortschritt im Rahmen des PACTE NATURE konnte somit die avisierte Basiszertifizierung (i. H. v. 40 %) erreicht werden.

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Environnement, du Climat
et de la Biodiversité

Der tatsächlich erzielte Punktwert (100,4P) bedeutet in diesem Zusammenhang einen Fortschritt seit dem letzten Audit im Februar 2023 (72,2P) um 32,2 Punkte (entspricht ca. 10 %).

Das im Arbeitsplan für das Jahr 2024 definierte Arbeitsprogramm sowie die im Audit diskutierten Potenziale der Gemeinde legen nahe, dass im Sinne einer stetigen Weiterentwicklung eine Bronzertifizierung (i. H. v. 50 %) bereits im Jahr 2025 angestrebt werden kann und sollte. Vor diesem Hintergrund wäre die Darlegung eines Arbeitsprogrammes mit einer klaren Definierung von kurz-, mittel- und langfristigen Zielen der Gemeinde erstrebenswert.

Im Rahmen dessen sollten die nächsten Schritte sein:

Grünflächenkartierung & Ergänzung des Pflegeplans, Naturschutz-Infrastrukturen, Themengebiete „Äcker“ und „Wasser“ etc.

Auf dem Naturpakttag, der am 28. Juni in Niederanven stattfand, bekamen die Gemeindevertreter ihre Trophäe von Minister Serge Wilmes überreicht.

Ziel ist es, im Jahr 2025 die 50 %-Marke zu schaffen (Bronzertifizierung).

Text a Fotoen: Naturpaktteam

WALDBILLIG ERHÄLT QUALITÄTSLABEL SUPERDRECKSKESCHT® FIR BETRIBER

Für ihr Engagement im praktischen Umweltschutz wurde die Gemeinde Waldbillig ausgezeichnet. Der Vertreter der SuperDrecksKesch® fir Betreiber überreichte den Verantwortlichen das Label und das ein Jahr gültige Zertifikat. Die SuperDrecksKesch® gratulierte der Gemeinde zu diesem Erfolg und dankte den Verantwortlichen und Mitarbeitern für ihre Bereitschaft, sich für Abfallvermeidung und -verwertung einzusetzen.

Das Label SuperDrecksKesch® fir Betreiber ist ein Gütezeichen für einen nachhaltigen Umgang mit Ressourcen. Es zeichnet Unternehmen und Institutionen aus dem privaten und öffentlichen Bereich aus, die durch die Umsetzung des Konzepts SuperDrecksKesch® fir Betreiber einen aktiven Beitrag zum Schutz der Umwelt durch modernes Abfallmanagement leisten.

Gemeinsam mit dem Berater der SuperDrecksKesch® fir Betreiber, einer gemeinsamen Aktion des Ministeriums für Umwelt, Klima und Biodiversität, der Chambre des métiers und der Chambre de commerce, wurde das Konzept zur Abfallvermeidung und zur umweltgerechten Abfallwirtschaft erarbeitet. Nachdem die notwendige Infrastruktur eingerichtet und die Mitarbeiter informiert und eingewiesen wurden, konnte die Prüfung für den Erhalt des Qualitätslabels erfolgen.

Die Umsetzung des ökologischen Abfallwirtschaftsplans wird nach festgelegten Kriterien überprüft und bewertet. Kriterien sind unter anderem die Durchführung von Ab-

fallvermeidungs- und -verringerungsmaßnahmen, die getrennte Erfassung von Reststoffen sowie die Zusammenarbeit mit autorisierten Entsorgern, die eine hochwertige Verwertung bzw. eine umweltgerechte Entsorgung dieser Reststoffe garantieren.

Ein wichtiges Kriterium einer ökologischen Abfallwirtschaft ist auch die Einbindung aller Mitarbeiter, d.h. Information und Motivation. Innerbetrieblich ist für die Gemeinde das Qualitätslabel ein wesentlicher Bestandteil des Qualitätsmanagements. Die Gemeinde Waldbillig sieht die ökologische Abfallwirtschaft außerdem als Beitrag zur nachhaltigen Gestaltung unserer Zukunft und ist stolz, somit ihrer gesellschaftlichen Verantwortung nachkommen zu können.

Als Träger des Qualitätslabels verpflichtet sich die Gemeinde, sich jährlich erneut der Prüfung zu unterziehen und in Zukunft Abfallvermeidung und -verringerung weiter in den Mittelpunkt der betrieblichen Abfallwirtschaft zu stellen.

Das Label SuperDrecksKesch® fir Betreiber ist zertifiziert nach der internationalen Norm ISO 14024:2000. Dies beinhaltet unter anderem die Prüfprozedur und die Anforderungen an die Prüfer. Die betriebliche Abfallwirtschaft der labelprämierten Betriebe entspricht somit in vollem Umfang den in der ISO 14024 dargestellten Anforderungen.

Text: Filipe Soares
 Foto: Joëlle Duschang
 Quelle: SuperDrecksKesch® fir Betreiber

ENTSUERGE VU GRÉISSERE QUANTITÉITEN OFFÄLL

Mir kréie jo an der Gemeng eng Kaart, mat där mer kënnen op Jonglënster an de Recyclingcenter fueren mat alle méigleche Materialien, déi kënnen recycléiert ginn an déi mer do kënnen gratis oflueden.

Bei gréissere Quantitéiten a virun allem, wa mer zum Beispill Bauschutt net an déi eenzel Komponenten trennen, kënnen mir dat beim Sigre zu Gréiwemaacher an der Fluessweiler Strooss oflueden. Dat kascht allerdéngs meeschtens eppes, dem Gewicht no, an d'Präislëscht ass déi heiten:

Syndicat intercommunal pour la gestion des déchets ménagers, encombrants et assimilés en provenance des communes de la région de Grevenmacher, Remich et Echternach

DIENSTLEISTUNGEN

AB DEM
01.01.2025

Zur Entsorgung anlieferbare Abfälle

Hausmüll	200 €/t	Straßenkehricht	200 €/t
Sperrmüll	200 €/t	Gemischte Bau- und Abbruchabfälle	200 €/t
Hausmüllähnliche Abfälle	200 €/t		

Zur Wiederverwertung anlieferbare Abfälle

Schrott	gratis	Bauschutt (sauber)	40 €/t
Hohlglas	gratis	Bauschutt (verunreinigt)	100 €/t
Sauberes Styropor	gratis	Gipsplatten	125 €/t
PE - Folien	gratis	Glaswolle - Steinwolle	50 €/m ³
Elektro- und Elektronikschrott	gratis	Behandeltes Holz	150 €/t
Kabelabfälle	gratis	Mit Teeröl imprägniertes Holz	220 €/t
Superdrecksbüschel - max. 30 kg resp. 30 l	gratis	Autoreifen mit oder ohne Felgen	195 €/t
Photovoltaikmodule - max. 5 Paneele	gratis	Kartonagen	40 €/t
Grünschnitt	35 €/t	Mischpapier	45 €/t
Wurzelstöcke / Baumstämme	50 €/t	Flachglas	50 €/t
Sandfang	80 €/t	Fenster mit Rahmen	200 €/t
Mindestverrechnungssatz	8 €	Hartkunststoffe aus PP oder PEHD	100 €/t

---

Andere Dienstleistungen

Einzelne Fremdwägung	8 €	Transparente PE Säcke (1000 L)	3,50 €/Stück
Sortierpauschale für nicht getrennte Abfälle	150 €/Anlieferung	Transparente PE Säcke (40 Sacke)	120 €/Rolle
Entleerungsgebühr für Container	150 €/Container	PU Schaum Dosen	90 €/Stück
Bereitstellung eines Gabelstaplers	25 €/je angefangene 1/4 h		

Verkauf von Qualitätskompost mit RAL-Gütesiegel

Lose	10 €/t
In Säcken mit ca. 30 l Inhalt, Pfand von 1 € inbegriffen	4 €/Sack

Mindestverrechnungsmenge angelieferter Abfälle: 10 kg resp. 10 Liter.

Öffnungszeiten:
Montag bis Freitag: 8.00h - 16.45h

16, rue de Flaxweiler
L-6776 Grevenmacher
Tel.: 77 05 99-1
Fax: 77 05 99-33
www.sigre.lu
info@sigre.lu

misenpages.s.r.l.

DIE TRINKWASSERVERSORGUNG IM MÜLLERTHAL

Gemeinden, Verwaltung, Ministerium und Natur- & Geopark Mëllerdall arbeiten eng zusammen für eine einwandfreie Versorgung

Das Müllerthal ist bekannt für seine beeindruckenden Felsformationen und steilen Täler, die von Bächen und Flüssen durchzogen sind. Die wichtigste Ressource des Müllerthals befindet sich jedoch tief im Untergrund: Das Grundwasser. Unbemerkt bahnt es sich seinen Weg durch die Poren und Klüfte des Luxemburger Sandsteins, der ein wunderbarer Grundwasserspeicher und -filter darstellt, bis es als Quelle wieder an die Oberfläche dringt. Vom Menschen gefasst gelangt es als bestkontrolliertes Lebensmittel, als Trinkwasser, in die Haushalte. Die Region gilt als trinkwasserautark, d.h. der Großteil der Einwohner wird mit Wasser aus gemeindeeigenen Quellen und Bohrungen versorgt.

Es ist wichtig diese wertvolle Ressource, die Lebensgrundlage für Mensch, Tier und Natur ist, sowohl qualitativ als auch quantitativ für die heutige und die nächsten Generationen zu erhalten. Deswegen haben die Gemeinden aus der Region zusammen mit dem Wasserwirtschaftsamt,

dem Umweltministerium, dem Minister für Umwelt, Klima und Biodiversität und dem Natur- & Geopark Mëllerdall am 4. November 2024 im Centre Polyvalent „Kuerzwéinkel“ in Consdorf über die Chancen und Herausforderungen der Trinkwasserversorgung der Region diskutiert und sich über mögliche Ansätze für die Zukunft ausgetauscht.

Nach den Begrüßungsansprachen des Präsidenten des Natur- & Geopark Mëllerdall, Herrn Ben Scheuer, des Bürgermeisters der Gemeinde Consdorf, Herrn Marco Bemes, und des Umweltministers Serge Wilmes, gaben die Experten von der Wasserverwaltung, Frau Brigitte Lambert, vom Natur- & Geopark, Frau Rachel Krier, und vom Umweltministerium, Herr Tom Schaul, einen interessanten Überblick über die nationale und regionale Trinkwassersituation. Im Anschluss konnten die Gemeinden ihre Ideen, Anregungen und Belange kundtun. Der Natur- & Geopark Mëllerdall bedankt sich bei allen Beteiligten und freut sich über die enge Zusammenarbeit.

*Mitgeteilt vom Natur- & Geopark Mëllerdall
 Foto: Caroline Martin, NGPM*

Administration
de la gestion de l'eau
Grand-Duché de Luxembourg

Rapport 2024/2995 V1
du 05/12/2024

Bulletin d'analyse de(s) l'échantillon(s): 24-16160
Réf. Laboratoire: 2024/2995

N° échantillon: **24-16160** Date de début des analyses: **02/12/2024**
 Votre référence*: **AEP-118-90** Commune de **Waldbillig** **Waldbillig**
 Info complémentaire*: **Mairie Waldbillig**
 Nature de l'échantillon*: **eau de distribution**
 Prélevé le*: **02/12/2024 à 09:30** Prélevé par*: **LARRY - Adm. Comm. Waldbillig**
 Type d'échantillonnage*: **ponctuel - hors accréditation**
 Objectif ISO 19458*: **A**

PARAMETRE(S) par section

MICROBIOLOGIE

BACTÉRIES

	Note	Méthode	Résultat	Unité	VG	VL
Bactéries coliformes	#	ISO 9308-2	<1	NPP/100ml	<1	
Escherichia coli	#	ISO 9308-2	<1	NPP/100ml		<1
Entérocoques intestinaux	#	ISO 7899-2	<1	cfu/100ml		<1
Teneur en colonies à 36°C	#	ISO 6222	<1	cfu/ml		
Teneur en colonies à 22°C	#	ISO 6222	2	cfu/ml		

PHYSICO-CHIMIE

CARACTÉRISTIQUES

	Note	Méthode	Résultat	Unité	VG	VL
Aspect		SOP 11300 (2)	propre			
Couleur		SOP 11300 (2)	incolore			
Odeur		SOP 11300 (2)	inodore			

INDICATEURS

	Note	Méthode	Résultat	Unité	VG	VL
pH	#	ISO 10523	7.5		6.5-9.5	
Température	#	DIN 38404-C4	14.1	°C		
Conductibilité électrique à 20°C	#	ISO 7888	550	µS/cm	2500	
Turbidité	#	ISO 7027	<0.50	FNU		
Dureté carbonatée	#	ISO 9963-1	24	d°f		
Dureté totale (calculée ISO14911)	#		32	d°f		

IONS

	Note	Méthode	Résultat	Unité	VG	VL
Chlorure	#,D	ISO 10304-1	19	mg/l	250	
Nitrate	#,D	ISO 10304-1	19	mg/l		50
Sulfate	#,D	ISO 10304-1	52	mg/l	250	
Sodium	#,D	ISO 14911	6.7	mg/l	200	
Potassium	#,D	ISO 14911	2.5	mg/l		
Calcium	#,D	ISO 14911	104	mg/l		
Magnésium	#,D	ISO 14911	16	mg/l		

Administration
 de la gestion de l'eau
 Grand-Duché de Luxembourg

Rapport 2024/2995 V1
 du 05/12/2024

Bulletin d'analyse de(s) l'échantillon(s): 24-16160
 Réf. Laboratoire: 2024/2995

PHYSICO-CHIMIE

NUTRIMENTS

	Note	Méthode	Résultat	Unité	VG	VL
Ammonium	#;D	ISO 7150-1	0.09	mg/l	0.50	
Nitrite	#;D	ISO 10304-1	<0.01	mg/l		0.50

Résultats validés le 05/12/2024 par LSA

Appréciation:

L'échantillon est conforme aux normes en vigueur pour une eau destinée à la consommation humaine en ce qui concerne les paramètres analysés.

Les résultats sont indiqués sans considérer les incertitudes de mesure. Des renseignements supplémentaires sur les méthodes d'analyse et les incertitudes sont disponibles sur simple demande.

Par ailleurs une déclaration de conformité ou de non-conformité par rapport à une exigence réglementaire ne tient pas compte de l'incertitude de mesure de la méthode d'analyse.

Les résultats bactériologiques sont à interpréter selon la norme ISO 8199:

- <1 : organismes non-détectés dans le volume étudié
- 1-3 : organismes présents dans le volume étudié
- 4-9 : nombre estimatif d'organismes présents dans le volume étudié

Informations spécifiques concernant les eaux potables:

L'appréciation concernant une eau destinée à la consommation humaine se rapporte à la loi du 23 décembre 2022 relative à la qualité des eaux destinées à la consommation humaine.

Les normes suivantes sont appliquées aux échantillonnages sous accréditation:

- ISO 19458 : analyses microbiologiques
- ISO 5667-1 : techniques d'échantillonnage
- ISO 5667-3 : conservation et manipulation des échantillons
- ISO 5667-5 : échantillonnage de l'eau potable des usines de traitement et du réseau de distribution
- ISO 5667-6 : rivières et cours d'eau
- ISO 5667-10 : eaux usées
- FD T90-523-1: guide d'échantillonnage pour le suivi de la qualité des eaux dans l'environnement

Responsable technique

Digitally signed by Laurent
Didier M Sauvage
Date: 2024.12.06
08:42:10 +01'00'

CAMPAGNE DE MESURAGE DE DIOXYDE D'AZOTE (NO₂) DANS LE CADRE DU PACTE CLIMAT

Le programme national de la qualité de l'air, adopté en 2017, a prévu d'impliquer les communes en intégrant la qualité de l'air dans le Pacte climat. Après cinq campagnes de mesure consécutives entre 2018 et 2024, les communes ont été invitées à participer à une nouvelle campagne en 2025.

La campagne de mesure cible le polluant NO₂ et se déroule sur une année complète. Au Luxembourg, ce polluant ne pose pas de problème en ce qui concerne le respect de la valeur limite horaire. Cependant, une attention particulière doit être portée au respect de la valeur limite annuelle. Bien qu'il ait été possible au cours des dernières années de réduire les concentrations de NO₂ en dessous de la valeur limite annuelle actuelle de 40 µg/m³, il faut considérer qu'une nouvelle valeur limite annuelle de 20 µg/m³ sera applicable au niveau européen à partir de 2030.

Objectifs principaux de la campagne de mesure :

- **Informar les citoyens** de manière plus efficace.
- **Sensibiliser les communes et leurs habitants** à la qualité de l'air concernant le polluant NO₂ et les motiver à contribuer à son amélioration.
- **Établir un état des lieux** pour pouvoir ultérieurement quantifier et communiquer l'impact des efforts entrepris pour améliorer la qualité de l'air.
- **Comparer les résultats** au niveau national par l'organisation d'une campagne commune.
- **Compléter et affiner les mesurages et modélisations** de l'Administration de l'environnement sur la répartition géographique des niveaux de NO₂ sur l'ensemble du G.D. de Luxembourg.
- **Identifier de nouveaux emplacements** avec dépassement (« hotspots ») ou risque de dépassement (points critiques) de la valeur limite.

Exemple d'un dispositif de mesure. Photo : Filipe Soares

L'Administration de l'environnement, en collaboration avec la Klima-Agence, a organisé plusieurs réunions d'information pour conseiller les communes dans le choix des points de mesure sur leur territoire afin de garantir la conformité par rapport aux exigences techniques de la directive 2008/50/CE concernant la qualité de l'air. Par ailleurs, l'Administration de l'environnement a organisé des séances de formation pour les agents communaux en charge de la mise en place des points de mesure et de la collecte des échantillons. Elle a également mis à disposition des communes le support de mesure et a organisé la distribution, la collecte et l'envoi groupé des échantillons au laboratoire d'analyses. Finalement, elle a procédé au traitement et à la validation des résultats d'analyses et à l'envoi des résultats aux communes.

Les communes se sont chargées de la mise en place des dispositifs de mesure, de la collecte des échantillons et de leur transport à l'Administration de l'environnement. Par ailleurs, les communes couvrent elles-mêmes les frais des analyses.

La fourniture des tubes passifs ainsi que la détermination de la concentration en NO₂ de chaque échantillon ont été réalisées par la société Passam AG en Suisse.

La commune de Waldbillig participe à la nouvelle campagne en 2025 avec deux points de mesure.

Filipe Soares

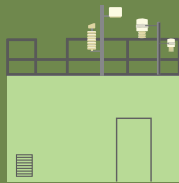
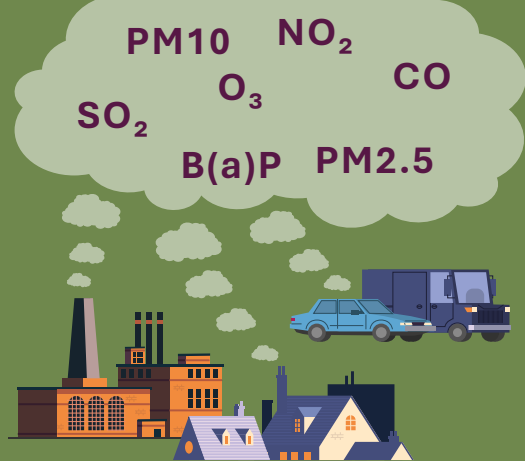
Source : Administration de l'environnement / www.emwelt.lu

DIE LUFTQUALITÄT IN LUXEMBURG

Menschliche Aktivitäten wie der Verkehr, Heizsysteme und industrielle Prozesse setzen Schadstoffe frei, welche für Mensch und Umwelt schädlich sein können.

Das Umweltamt überwacht die Luftqualität mithilfe verschiedener Messnetzwerke und -methoden:

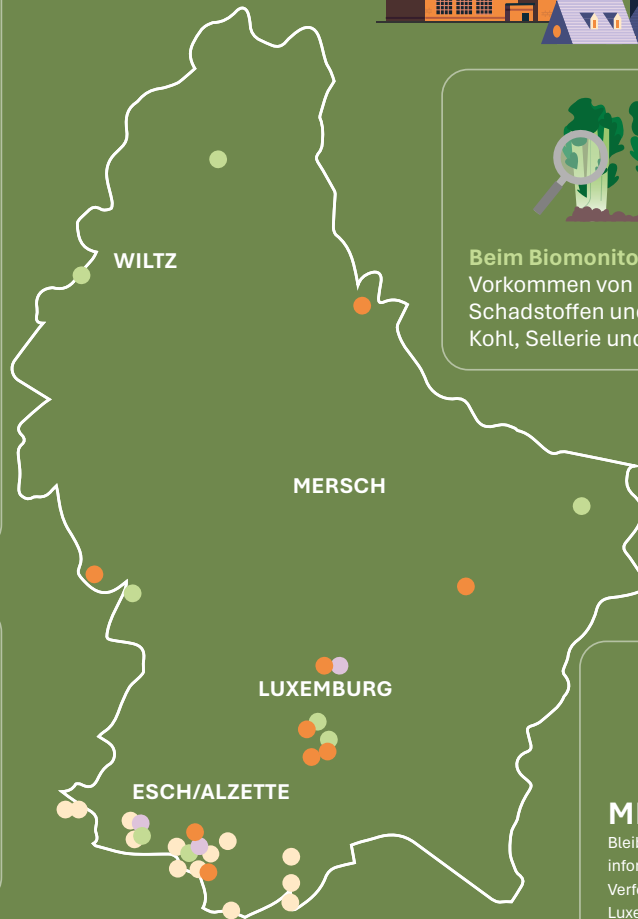

Das **Telemetrienetz** und die Messstellen für **Feinstaub** (Filtermethode) überwachen die Luftqualität kontinuierlich, gemäß europäischen Anforderungen zu Qualität, Art und Anzahl der Messungen. Die Stationen werden so ausgewählt, dass:

- sie repräsentativ sind für die exponierte Bevölkerung in unterschiedlichen Umgebungen (städtisch, ländlich...) und
- die höchsten Konzentrationspunkte im Land erfasst werden können.

Beim **Biomonitoring** wird das Vorkommen von organischen Schadstoffen und Schwermetallen in Kohl, Sellerie und Moos gemessen.

Das **Bergerhoff-Netzwerk** überwacht die Staubablagerungen rund um die wichtigsten Industriestandorte im Süden des Landes.

MING LOFT

Bleiben Sie auch unterwegs informiert!
Verfolgen Sie die Luftqualität in Luxemburg, jederzeit, wo immer Sie sich gerade befinden.

Zusammen mit den luxemburgischen Gemeinden überwacht das Umweltamt im Rahmen des Klimapakts die NO₂-Emissionen (Verkehr und Heizung) an über 100 Standorten im Jahr.

Entdecken Sie alle unsere Messstationen und Messwerte auf dem **GEOPORTAL** und unter www.emwelt.lu

Et si notre commune devenait un champion de l'énergie solaire ?

*Wéi wier et, wann Är Gemeng zum
Solarenergie-Champion géif ginn?*

FR Notre commune participe au Solar Challenge, un concours national pour encourager le développement de l'énergie solaire au Luxembourg.

Citoyens, entreprises, acteurs locaux, votre rôle est essentiel pour relever ce défi. Voici comment vous pouvez nous accompagner :

- installez des panneaux photovoltaïques sur votre maison ou entreprise
- inspirez vos voisins et collègues en partageant vos expériences solaires.

Pourquoi participer ?

Exploitez les avantages de votre propre installation photovoltaïque et aidez notre commune à atteindre ses objectifs.

Vous êtes prêt à réaliser votre projet d'énergie solaire ?

Profitez du conseil gratuit et indépendant de Klima-Agence sur klima-agence.lu ou au 8002 11 90 !

Chaque geste compte. Ensemble, faisons briller notre commune !

Découvrez l'initiative Solar Challenge sur :
solarchallenge.lu

LU Eis Gemeng mécht beim Solar Challenge mat, engem nationale Concours, deen d'Entwécklung vun der Solarenergie zu Lëtzebuerg fërdere soll.

Bierger, Betriber, lokal Acteuren – Är Roll ass entscheidend, fir dësen Defi ze packen. Sou kënnst der eis ënnerstëtzen:

- Installéiert eng Photovoltaikanlag op Ärem Haus oder an Ärem Betrib
- Inspiréiert Är Noperen a Kolleegen, andeems der Erfarungen aus der Photovoltaik deelt.

Firwat sollt der matmaachen?

Profitéiert vun de Virdeeler vun enger eegener Photovoltaik-Analag an drot aktiv zu den Ziler vun eiser Gemeng bäi.

Dir wëllt Äre Solarenergie-Projet emsätzen ?

Loosst Iech onofhängeg a gratis vu Klima-Agence op klima-agence.lu oder um 8002 11 90 beroden !

All Geste zielt. Loosst eis zesummen eis Gemeng zum Strale bréngen!

Gitt méi gewuer iwwer d'Initiativ Solar Challenge ënnert
solarchallenge.lu

Foto: Damaris

WAT ASS LASS AN DER GEMENG? //
QUE FAIRE DANS LA COMMUNE ?

AGENDA

Donneschdes, de 27. Februar, 10:55 bis 11:20 Auer:

De Bicherbus steet beim Fussballsterrain zu Chrëschtnech.

Samschdes, den 1. Mäerz um 15 Auer:

Generalversammlung vun der Société préhistorique Luxembourgeoise S. P. L. um Kärespäicher vun der Heringer Millen am Mëllerdall.

Sonndes, den 9. Mäerz, 12 bis 18 Auer:

Kannerfuesparty vu 14 Auer un an der Bushal. Organiséiert vun der Elterevereinengung.

Donneschdes, den 13. Mäerz, um 18 Auer:

D'lechternacher Museksschoul huet eng Auditioun vun de Schüler aus de Gemenge Bäerdref, Konsdref, Beefort a Waldbëlleg zu Bäerdref am Kulturcenter *A Schmadds*.

Buergebrennen

Waldbëlleg: Dënschdes, de 4. Mäerz zéien d'Frënn vun de Pompjeeën duerch Waldbëlleg, fir opzehiewen. **Samschdes, den 8. Mäerz** owes gëtt d'Buerg gebrannt.

Chrëschtnech: Sonndes, den 9. Mäerz um 19 Auer gëtt d'Buerg op dem Hougeriicht gebrannt.

Haler: Sonndes, den 9. Mäerz um 19 Auer gëtt d'Buerg op der Hiicht gebrannt.

Samschdes, den 15. Mäerz: Hobby-Badminton Tournoi an der Sportshal zu Waldbëlleg, vun 13:30 bis 15 Auer fir Kanner, vu 15 bis 17:30 Auer fir Erwuessener, 5 Euro pro Persoun. Umeldung bis den 23. Februar op badmellerdall@gmail.com. Organiséiert vum Badminton Region Mëllerdall.

ECHTERNACH |
Ecole Régionale de Musique

AUDITION DES ÉLÈVES DES COMMUNES DE BERDORF, CONSDORF, BEAUFORT ET WALDBILLIG

■ 13.03.25 | 18:00 | CENTRE CULTUREL "A SCHMADDS" À BERDORF

Ouschtereeërsich

->fir Kanner vun 3-7 Joer
den 20. Abrëll 2025
vun 11-11:30 Auer
am Mëllerdall beim

**HERINGER
MILLEN**

TOURISTCENTER

mat Umeldung per Mail
info@mullerthal-millen.lu

Sonndes, de 16. Mäerz 2025 um 17 Auer zu Haler
an der Kierch: Requiem vum Gabriel Fauré – Gedenk-
Concert un den Alan Carlisle (1948-2020) ënner der
Direktioun vum Robin Alder. Uergel: Jean Olinger.
Et sängen: Friends of Alan. Org: Uergelfrënn.

Donneschdes, den 20. Mäerz, 10:55 bis 11:25 Auer:
De Bicherbus steet beim Fussballsterrain zu Chrëschtnech.

Samschdes, den 29. Mäerz: Grouss Botz zu Waldbëlleg.
RV um 9 Auer beim Pompjeesbau.

Samschdes, de 5. Abrëll vun 21 Auer un:
Knëppelbal 2025 vum Club des Jeunes am Centre sportif
et culturel Waldbëlleg.

Donneschdes, den 10. Abrëll, 10:55 bis 11:25 Auer:
De Bicherbus steet beim Fussballsterrain zu
Chrëschtnech.

**Sonndes, den 20. Abrell, Ouschtersonndeg, vun
11 Auer un:** Ouschtereeërsich am Mëllerdall bei der
Heringer Millen, fir Kanner vun 3-7 Joer. Umeldung per
Mail op info@mullerthal-millen.lu

Donneschdes, 22. Mee, 10:55 bis 11:25 Auer:
De Bicherbus steet beim Fussballsterrain zu
Chrëschtnech.

Samschdes, de 7. Juni um 19 Auer: Paella-lesse vum
FC Olympia. Et kënn virdrun e Flyer an d'Boîte.

Donneschdes, den 12. Juni, 10:55 bis 11:25 Auer:
De Bicherbus steet beim Fussballsterrain zu
Chrëschtnech.

Donneschdes, den 19. Juni oder freides, den 20. Juni:
De FUUSS 2025-2 ass an der Boîte.

Sonndes, den 22. Juni: Virowend vun Nationalfeierdag.
Cortège an Te Deum zu Waldbëlleg.

GEMENGEROT

D'Sétzunge vum Gemengerot si fir d'Zäit vun den Ausbuaarbechten um Hentgesbau am Veräinsbau zu Chrëschtnech. Jiddweree ka kucken a lauschtere kommen. Fir ze wëssen, ob déi Datumer effektiv esou kënnen agehale ginn, kuckt am digitale Raider op <https://waldbillig.lu> ënner **Quotidien**. Do steet och den Ordre du jour. Virgesinn ass den **13. Mäerz um 18 Auer**.

RESTAURANTEN A CAFÉËN

Der **Brasserie Heringer Millen** hir Ëffnungszäiten an hir nei Kaart fannt Dir op hirem Site <https://www.heringermillen.lu>
Aktuell si si méindes, dënschdes a mëttwochs zou.
E-Mail: moien@heringermillen.lu
Tel. 26 95 95 99.

Dem **Hotel Le Cigalon** seng Ëffnungszäite si vu mëttwochs bis samschdes mëttes an owes, a sonndes just mëttes.
E-Mail: cigalon@pt.lu Internet: <http://www.lecigalon.lu>
Tel. 79 94 95.

De **Café Dina** zu Waldbëlleg huet ausser donneschdes all Dag op. lesse just op Bestellung. Tel. 621 31 83 69.
Et gi Snacken, Pizzaen, a méi op Bestellung.

Fotoen: Damaris

LABOMOBILE

De mobile Laboratoire vu Bionext kënn **all Méindeg vu 7:00 bis 8:30 Auer** op Chrëschtnech. Et muss een e RV buchen, op www.labomobile.lu

Den neie Restaurant **Petite Suisse Country Club** um Chrëschtnecher Golf ass de Moment vun donneschdes bis sonndes op. Sonndes just mëttes an déi aner Deeg mëttes an owes.

All d'Informatiounen an d'Kaart fannt Dir hei: <https://petitesuissecountryclub.lu/restaurant>
Tel. 87 83 83 333.

Adress: Petite Suisse Country Club, 46, am Lahr, L-7641 Chrëschtnech.

An der **La Bottega-Gudde Kascht** vu Ben Weber a senger Fra Alexandra Pancher fannt Dir vill Produiten aus der Regioun, esou wéi dem Ben Weber seng eege Kreatiounen. Dir kënn och *sur place* eppes drénken a schneeken.

Dënschdes bis freides 11 bis 18:30 Auer;
samschdes 8 bis 16 Auer;
sonndes 8 bis 12 Auer.

Méi Informatiounen fannt Dir op: <https://www.guddekascht.lu>

AKAFEN AN DER GEMENG WALDBËLLEG

Et gëtt jo keng Epicerie a kee Supermarché an den Dierfer vun eiser klenger Gemeng. Nawell kann een hei Verschiddenes kafen:

Klengo Buttik Akerblumm um Haff am Aker: Eeër, Mëllech a Mëllechprodukter, Gromperen, Geméis, Uebst, Viz, Gebeess, Hunneg asw. Bezuele via payconiq. Op Facebook: Akerblumm # klengo Buttik am Aker

La Bottega. Haler: Liewensmëttel aus nohalteger Produktioun aus der Regioun an aus dem Land. Dënschdes bis freides 11 bis 18:30 Auer; samschdes 8 bis 16 Auer; sonndes 8 bis 12 Auer. www.guddekascht.lu

Touristcenter Mëllerdall: Alles, wat ee brauch fir spadséieren ze goen. An awer och regional Produkter. www.mullerthal-millen.lu

Haus Nummer 1 an der Michel-Rodange-Strooss zu Waldbëlleg: Ueleg a Wäin aus Italien. Méi Informatiounen fannt Dir op der Homepage: www.haus-nummer-1.lu

Freckeisener Distillerie: Den eenzegen nach aktive Brenner an der Gemeng verkeeft seng selwer gebrannten Drëppen, dorënner déi lokal Spezialitéit Hondsaasch. Kontakt: <http://2022.freckeisener-distillerie.lu/#/>

D'Bäckerei Fischer kënt freides mat enger Camionett an d'Gemeng, op Chrëschtnech an de Frongelt.

Informatiounen an deem Kontext fënnt ee bei verschiddene Gruppen op Facebook:

- Produkter aus der Gemeng Waldbëlleg
- Waldbëlleg News, dat ass e private Grupp, wou ee muss froen, fir Member ze ginn
- Regional-Online.lu

Zesummegehallt vun Damaris Pletschette a Marc Barthelemy
Fotoen: Damaris

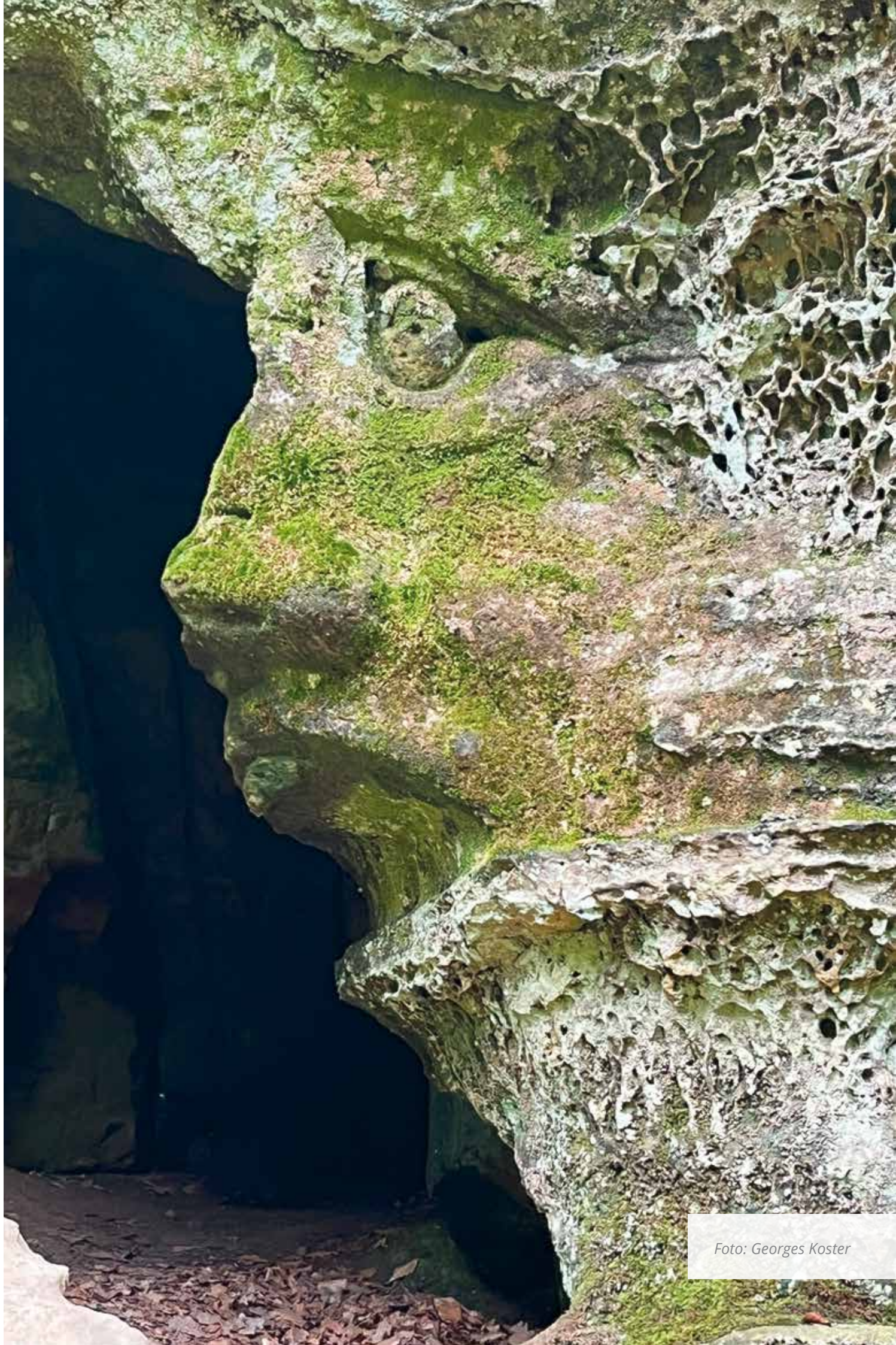

Foto: Georges Koster

DEFUUSS
als PDF online!

Foto: Georges Koster

WALDBËLLEG
COMMUNE DE WALDBILLIG